

308551 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

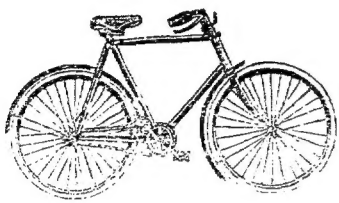
చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జూలై 22 వ తేది మంగళవారము

No 71

నంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధదశమి గం.

నందిక ౭౦

బైసికల్స్ అమ్మిరకములు మావద్ద చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— ట్రైల్స్, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నీయు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వాియును. గ్రామోఫోనులు కావలసినవారు మమ్ము విచారించును.

చెన్నపట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసినను మాకు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి యిదియే మంచితరుణము. తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే విక్రయించబడును.

మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యమైన టేకుకలప, పింగడేబాతికలప మిక్కిలి ఎంగ్ అనుపేరుగల యెర్రకర్ర మొదలుగాగలది అనేకవైజులువారిగా, అనగా పలకలు రత్నపకరణ, వాసములు, డాబా కమ్మలున్న, కిటికీలు ద్వారములు మొదలగువానికి పుష్కలముగా కమ్మలున్న, స్థంభముల దూలములు, తనాబీతు పుష్కలముగా పలకలును బంగాళా వెంటను బిల్ల వెంటను గూడ నేయుటకు పుష్కలముగా గింబి కీపకు బద్దలును విస్తారముగా వచ్చుటచేత స్థలము ఖాళి చేయుటకు గాను కొద్దికోణులమాత్రము చవుకగా విక్రయించుచున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను. ఆచంట ను బ్యా రాయుడుగారు.

కంట్లాక్టు, కల్వనర్రుకులు, కాకినాడ.

వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము.

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచేత యాగచేయబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకమున కెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి- టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లీ రూ 0.3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వడ్డీరాలకు అంగుళము 1కి రూ 1.0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

వెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింపదలచినవారు. మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టికకు వ్రాసిన బంధబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టిక 1-కి అ. 0.5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారవోలును.

240 కిట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు, పడకటిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేటికలను చీమలుబుట్టించి కాపాడును.

స్టేషన్, ట్రైస్టాయిడ్ మలేరియాలోగములు రాకుండు కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేకనివిషయమైన నుండనేరరు.

అనేకవస్త్ర ప్రదర్శనములయందు అనేకబంగారు పతకములకు గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అజమి అందుకంపెని, బిసాక, జపాన్ వారిచేత యాగచేయబడినది.

సోలు ఏజెంట్లు:—

టి. హర అందుకో, 16 వై నాబుదూర్ రోడ్డు, మదరాసు.

జానవానివృత్తి.

అభ్యుదయ వృత్తికి సహాయము. ఇందు అభ్యుదయ రణములును సంపూర్ణముగాగలవు. దీనిలాని ప్రతిభయు బ్రహ్మ సందమును కల్గించును. మోక్షాపేక్షకలదా దీనినే నడువవలయు. ఎలక్షన్లలో వెల పోటీలో రూ. 6-8-0

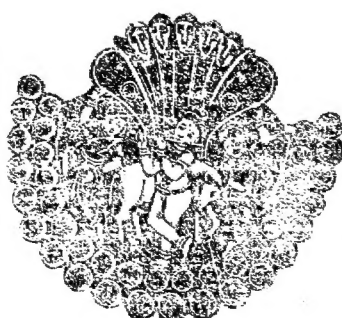
సర్వవేదాన్త సిద్ధాంత సంగ్రహము:— శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రతిభా టీకాతాత్పర్యవిహితము. అద్వైతము వామనాగ్రముగా దెలిసికొనుటకును, సులభముగా నవధానముతో దెలిసికొనుటకును చాలయుభ్యుయైనది. వెల పోటీలో రూ. 2-4-0

కాదంబరి. — అశ్వశస్త్రమునకు పరిచయము, వీధి, కృంగారము, కోకరకప, కథాచర్యకృతి, వాచనాదివిడివిడిగా నెమరదలకలసినది. ఇంకటి ప్రతివాక్యములు రసోదయముచే చిత్రమును పునవలయు చేయవలసి దీనిచేత ఖాళుచున్నది దీనివెల పోటీలో రూ. 1-4-0

ముదిగొండ. నాగలింగ శాస్త్రి.

తాడికొండపాట్లు, గుంటూరు జిల్లా.

22-వ నెల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూర్వీకరణము)

గజెలనాగర

1 క్రితవరము యెత్తు

వెల రూ. 30-8-0

మాజీయనిధివస్తువులను బంగారుగల, వెండిగల, కాగితం, వెండిగల, మున్నగువిధముల కల్పించి పేర్కొన్న వస్తువులన్ని కొరకదు. కోసువారికి క్యాటర్లును ఉచితముగా పంపబడును. నవరత్ ఇండియా యంత్ర మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెని, 1/195, చైనాబాజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 1/195, China Bazaar Road, Madras.

త్రికాలదర్శన ఆద్యము

మీరు భూతభవిష్యద్వర్తమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని నూకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుతమునకయి యోగ్యతాపత్రిములు నూకు వచ్చియున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు దీనియందు నమ్మకముగల వారిందరు వారే యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూరప్రేక్షముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగ్యతను ములు, యువసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, వీర్యాభివృద్ధిములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలన్ని మా యన్తము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ ఆద్యము 8 0 0
సీమ ఆద్యము 8 9 0
సామాన్య ఆద్యము 2 9 0

ఉత్తరములు అంగీకరింపబడిన వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాస్దేవ్ ఫటల్.

కంపాడ్. ఆనంకమ్మ మగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand, Kaira District.

భుజే. దేశ హితము సాధింపజేయు. ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!
అంగవైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదవిషయమందును మనకుగల అనుభవముకల్గినది కనుకనే వైద్యరహితమైన వైద్యవిద్య
అను పుస్తకము కోరువారికి ధరగాని పోషకగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:— రామవైద్య సాలాహణి కేశవజీ 20 చీనాబాజార్, మద్రాసు.

కాకినాడ కోటిఫలి రయిల్వే.

(గోదావరి జిల్లా సంఘము జాయింటు సెక్రటరీగారు మాట్లాడు ప్రాయశఃపాద్యం.)

కాకినాడకుండి కోటిఫలి రయిల్వే నడుమ జగన్నాథగిరి నుండి రామచంద్రపురము మీదుగా ఏడివరకును చేరుదలచిన 2 అడుగుల 6 అంగుళములు వెడల్పుగల యిరువదానికి కావలసిన సామ్యు పెట్టుబడి విషయమున డిప్రీటర్లు వారు రయిల్వే కెస్సు విధించుగా లేక, ఏంధమున కావలసిన సామ్యు ననుకూర్తగాయనిగన్న మెంటువారు 1914 సంవత్సరం అక్టోబరు 14 తేదీన నెం 97 వ మెమోరాండం ద్వారా గోదావరి జిల్లా బోర్డువారికి కోరిరి. 1914 సం॥ నవంబరు 21 తేదీన దీని కోర్టుకు జరిగిన ప్రత్యేక మీటింగు లో బోర్డు వారికింది తీర్మానము గావించిరి. "డిప్రీటర్లు వారు యిష్టమునచ్చినపుడు తీర్చేవద్దని రయిల్వే వేయటకు కావలసిన అంత మొత్తమును లోకల్ ట్రస్ట్ అన్న తీర్మానమునను సరకు మొత్తము తీర్చుటకు రూపాయి 1 కి మూడుపయసలవంతున రెండు రెండు శాతముల మొత్తమును కాని ప్రదేశములలో విధించుటకున్నా నిరసనచేడ మయినది."

లోకల్ ట్రస్టు అట్టయొక్క 58 కెప్టెన్ కారమునై తీర్మానము ఆరమానకలతర్యాక బోర్డువారి ప్రత్యేకపు మీటింగులో హాజరుమెంబర్ల సుఖ్యులలో మూడువంతులు తక్కువగాకుండ అంగీకరించి ప్రసవరచరెను. అప్పటినుండి యది అనుబంధము.

రయిల్వే కెస్సు కిట్టి రయిల్వే వేయించడలయటవలన రయిల్వేకు భాగకరముగ నుండునని వెదాపురమున జరిగిన తొమ్మిదవ గోదావరి మండలసభకు సహా సంఘాధ్యక్షులయిన శ్రీరాజా దామెర వేంకటేశ్వరరావు బహద్రుగారు తమ స్వాగతోపన్యాసమునందు విపులముగ చెల్లియున్నారు ఆసభకు గౌరవనీయులగు రావుబహద్రుల బయ్యా వృన్. హేళర్ శర్మ గారు గ్రామసాధిపతులు. సభ్యులలో ఆరేణిలు రావుబహద్రుల మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు. శ్రీహరివరము జమీందారుగారు, కాట్రాపులపల్లి జమీందారుగారు, వ్యాపతి మున్నా రావు పంతులుగారు, వెదాపురం తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, కాకినాడ తాలూకాబోర్డు మయన్ ప్రెసిడెంటు అనేకులు తాలూకా, డిప్రీటర్లు వారు మెంబర్లు మ్యూనిసిపల్ కమిషనర్లుగల హాజరుండి. అప్పటికింది తీర్మాన మేకగ్రహముగ గావించుటయె.

"కాకినాడ కోటిఫలి రయిల్వే లాభకారియగునో లేనో యను విషయమునందు జిల్లా ప్రజలను తెలిసికొని వారియభిప్రాయము నిచ్చుకొను అసంబంధమున కాకినాడు ప్రధాన రహదారి డిప్రీటర్లు వారు అకకాశమిష్యవలసినదనియు, రాబోవు మండలసభయందు తిరిగి యీసభ వారు అభిప్రాయము నిచ్చుటకు రయిల్వే కెస్సు విధించవచ్చుని స్పష్టమైన జిల్లా ప్రజలను ఆరమానకలతర్యాక తిరిగి బోర్డువారు నిరసన పరచ కూడదనియు, జిల్లా బోర్డు వారు వారియభిప్రాయమును తెలిపేవరకు గన్న మెంటువారు రయిల్వే వేయవలె కంపెనీవారికిని ఇత్యుహదదరియును ఈ సభవారు కోరుతున్నారు."

ఈ తీర్మానముయొక్క నకలును చెప్పు తుర దొరతము వారికిని, గోదావరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారికిని, జిల్లాబోర్డు యొక్క ఉద్యోగియులు అనుబంధమున మెంబర్లందరకును పంపియింటిమి. తమ కీ తీర్మానము నకలు చేరి యందలి విషయములను గమనించితిమని గవర్న మెంటు వారికెద్దండీ మూత్రము మామ ప్రత్యుత్తరమునచ్చెను. ఆరమానముల గవర్న మితివోర్సున బోర్డువారి సమయనెలలోని తీర్మానము 1914 సంవత్సరము మేయి నెలలో నిరసనపరచియుండెను. "మే" ఎక్స్ ప్రెస్ గారు సిద్ధిమ కే ను తొందరమీద నుండుటకు గవర్న మెంటు వారిని యీ నెల 28 తేదీన జరుగబోవు మీటింగులో ప్రసవరచుట కాలోచితురని తెలియచున్నది.

మద్రాసు డిప్రీటర్ల మహారాష్ట్ర రయిల్వే కంపెనీవారి నీ రయిల్వే బోర్డు సర్వే చేయవలె రయిల్వే బోర్డువారు కడచిన యేర్పాటులయందు వాగ్దానించిరి. ఆ కంపెనీవారు సరకు సర్వేను గోదావరి జిల్లాబోర్డువారి కేర్తు. చేయుచుగా లేక, భూమి యిటు నిర్మాణాధికారమును తామే సంపాదించుకొనడమి కంపెనీవారుగా నారంభితురా యని రయిల్వే బోర్డు వారిని, చెప్పు తుర దొరతమువారి జిల్లా సంఘము వారికిరి. వీనిని గురించి సంజాయిషీ యంతయు జిల్లా బోర్డు వారి యొద్దనున్నది గానో వారికి తెలుసు

కొండని చెప్పు తుర దొరతమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. దాని ననుసరించి మే నెల 26 తేదీన డిప్రీటర్లు బోర్డువారిని మేము కోరి యింటిమి. వారి జవాబును నిరీక్షించుచున్నాము. తమ కోరిక వైస తిరిగి సర్వేను డిప్రీటర్లు మహారాష్ట్ర రయిల్వే కంపెనీ వారు చేయుచున్నార. కాని అలయును నిర్మాణమును తామే సంపాదించుకొన్న సంకల్పముగల కంపెనీవారుగా వారు పని చేయుటలేదని రయిల్వే బోర్డువారు వాగ్దానించెను. శ్రీ ఆనరే టిలు హరివరము జమీందారుగారు శాసననిర్మాణసభలో నడిగిన ప్రశ్నకు గూడ చెప్పు తుర దొరతము వారికిరితి సంత్సప్తి కరముగు ప్రత్యుత్తరమునే ఇచ్చిరి. డిప్రీటర్లు బోర్డువారికిను మాయుత్తరముల బాటించలేదు.

ఈనెల 18 తేదీ సాయంత్రమున గోదావరి జిల్లా సంఘము మేనేజింగు కమిటీవారు సభకుడి యీక్రింది తీర్మానమును జిల్లాబోర్డువారి కంపుటకు నిశ్చయించిరి.

"1915 సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో వెదాపురమున జరిగిన గోదావరి మండల సభయొక్క 16 తీర్మానమును జామలాయించి పంపిన యేప్రిల్ 12 తేదీన నెం 62 రు ఉత్తరము దాఖలా. ఇవరకే యెక్కువ పన్నులచేత భారము చెంది యున్న భూస్వాములు రయిల్వే కెస్సు వనూలుచేసిన యెడల కష్టపడుచున్న మాట తలపోసి, లోకులకు సంగతి బోధపడుటకుగాను కాకినాడ కోటిఫలి రయిల్వే సంబంధమైన కాకితములను ప్రచురింపుడని యింగ్లీషు సాహిత్యము, రయిల్వే కెస్సు హామీమీదకు మూత్రమే కాక యితరమార్గముల ద్వారా రయిల్వేను నిర్మించుటకు గావలసిన మూలధనమును తెచ్చుటకు సరణికానై యున్న లోకల్ బోర్డు అట్టగా బోర్డులకధికార మేర్పరువరకు తొలితీర్మానమును జిల్లాబోర్డువారు ద్వరపరచుట నిలుపుచేయుట కి సంఘమువారు కోరుతున్నారు."

14 తేదీ యదవమున జరిగిన కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారి మీటింగులో రయిల్వే కెస్సు గురించి యీక్రింది తీర్మాన మేకగ్రహము గావించుటయె.

"జిల్లా యొక్క వెల్లడి ప్రదేశములలో రూపాయకు మూడుపయసలవంతున రయిల్వే కెస్సు వనూలుచేయుటకు 1914 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో చేసిన తీర్మానమును ప్రసవరచుట నిలుపుచేసి ప్రజలయొక్క అన్ని తాలూకా బోర్డులవారి యొక్క అభిప్రాయము దీనిగురించి యెట్లున్నదో కనుక్కొందని యీబోర్డువారిని కోరుతున్నారు." 1914 తేదీన జరిగిన మీటింగులో కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కమిషనరువారు జిల్లా బోర్డువారి నిలుపనే కోరిరి.

దీనినిబట్టిమాడగ రయిల్వే వైస మూత్రమే విధింపబోవు యీక్రింద తీర్మానముగురించి తాలూకాబోర్డుల యభిప్రాయము వైస డిప్రీటర్లు బోర్డువారు కనుగొన యిచ్చింపలేదని స్పష్టము. 1918 సంవత్సరమున లోకల్ కెస్సు వృద్ధిచేయదలచిన సందర్భవశమున దొరతము వారవలంబించిన మూత్రమార్గమును జిల్లా బోర్డులవారు నవలంబించుట శ్రేయస్కరము కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కమిషనరు కాకినాడ తాలూకాబోర్డువారి వ్యామోక సమ్మతమున తీర్మానములను జిల్లాబోర్డు మెంబర్ల లందరకు గమనించి, జిల్లా ప్రజ తీర్మానముగురించి తమయభిప్రాయమును తెలుపుట కవకాశమిచ్చురని నమ్ముచున్నాము.

పరిశ్రమవిద్య.

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి అర్హిస్తును ఫోటోగ్రాఫరైన ఎన్. గోపాల స్వామి నాయనిచే ననుభవంబుకట్టి వ్రాసిన తైదుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులు చేయవలసిన యిందుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వవచ్చును. భాషాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:- ఇందు ఫోటోలీతియ విధము, డెవలపింగు, గీటుచింగు, పద్ధతులున్నవి. నెల 8 అణాలు డిటో 2వ భాగము 1 వ భాగమున అభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన బ్రామెడెకలార్డి, ప్లాటినోటైప్, విచిత్ర ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెత్తుట, కంటికి కనబడకయుండి కావలసిన కనబడునటులు చేయు వివిధతంత్రములనున్నవి. నెల 8 అణాలు.

విద్యార్థులు 1 వ భాగము:- లోహములజేయుట, మద్రాక్షర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, సబ్బులు, పెంట్లు, రబ్బరు స్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, బెల్, ఎలక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, గిల్లు, ఎచ్చింగ్ కోల్డ్రెస్టులు అగ్నిపుల్లులు మనమే చేసికొన నేర్చును. నెల 8 అ డిటో 2వ భాగము:- ఫోటోలీతి కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కనేక్షనులు, ప్రతివెల్తులు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ పెంట్లు సిరాలు. పన్నీరు, అత్తరులు వార్నిషులు ట్రెండింగు పనులు. ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. నెల 8 అణాలు.

చిరునామా:- ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెనీ. 18 రామానాథస్వామి పేర్, సామానకారు పేట, మద్రాస్.

GRATIS.

All forms of Debility etc. cured in four weeks. No harm. No failure. Rs. 3/- per week. Two days' medicine gratis for trial. Lily Cottage, 74, Cornwallis Street Calcutta

మంచితరుగము

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! 6వ సంవత్సరాది సంచిత తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయిండునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బుధగోపాల్ కృష్ణయ్యల యాలస్యముచేయ రాదు. మెటనే నాయుడు. ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

Wanted.

కావలెను.

బ్రాహ్మణ కోడూరు గోక్లేహయ్యర్ గ్రేడ్ యెలిమెంటరీ పాఠశాల కొరకు ప్రధానోపాధ్యాయుడు (Head-Master) మెట్రిక్యులేషన్ ప్రాయ నిగు ఫ్యాను అయినవారు కావలసియున్నది. జీతము నె 1-కి రూ 2 1/2 లకు తక్కువలేకుండా అగ్లాతను బట్టి యివ్వబడును. అనుభవము గల వారికి అధిక్యతయివ్వబడును. "జులై 1 తేదీన పాఠశాల ప్రారంభింపబడును" జులై 1-వ తేదీ లోగాదరబాస్తులు చేరవలయును. గోక్లేహయ్యర్ గ్రేడ్ యెలిమెంటరీ పాఠశాలకమిటి బ్రాహ్మణ కోడూరు. (Via Ponur)

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ హర్షింజి హాస్పిటల్ అందు నర్సింగుహామీ బ్రాంచికి కలు అసిస్టెంటు సర్జెను మంత్రిశాని కావలెను అంధ్రజేతముగ ప్రతి తాలూకాకు యొక ట్రానిలింగ్ యిన్ స్పెక్టరు నెలకు రూ 100-150-00 లీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు లూనింగు భత్యము రు 10-0-0 కూడ ఇయ్యబడును. కావలసినవారు శ్రీకృటి గారిచేర వ్రాసిన, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున క్రొత్త చందా దార్లనుజేర్చు ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందిధవి ముగ ప్రశ్నేక బహుమానము లీయబడును.

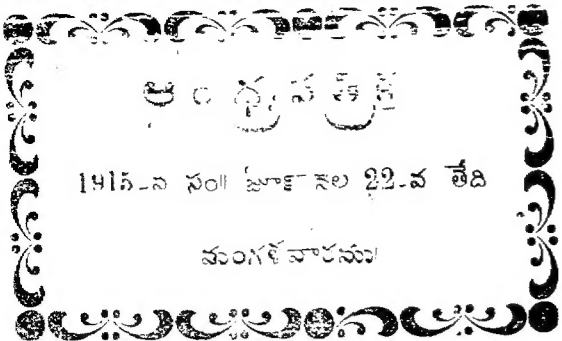
100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి	రూ 50-0-0
50 " "	20-0-0
25 " "	8-0-0
ఏదన రెండు నెలలలోనైన 25 గురు	10-0-0

సోముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లగ నెన్న బడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక గి మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్న బడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంటులీస్తులో చేరినవారికి మాత్ర మికమిషన్ సవ్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేది, పిచ్చులు అమృతాంజ నము డిపోవారి యహాపథముల యేజెన్సి గూడ నెనగబడును. మే చేజరు.

1915-వ సం॥ జూలై నెల 22-వ తేది

మంగళవారము

సర్వ విశ్వేశ్వరయ్య

నిన్నటిదినము మైసూరులో ఆర్థిక సంఘము యొక్క సాంవత్సరిక సమావేశ మారంభ మయ్యెను. దివాన్ సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు కడచిన సంవత్సరమున జరిగిన కార్యమును క్రోడీకరించి చెప్పి ముందుమాటదగిన కార్యకర్తయైన మైసూరునుకొనకలసిన యాదర్శములను స్పష్టముగా తెలియజేసిరి. వీరు మంత్రత్వము వహించిననాటి నుండియును వహనైర్వయ్యతో మహాసాహసముతో సాధనాభివృద్ధికి నుపాయములను వెదకి పాటుపడుచున్నారు. వీరి మిగిలిన వ్యతిరేకముగా విమర్శించిన వారు గూడ వీరిశ్రద్ధను, కార్యదీక్షను, మనోనైర్వయ్యను నెప్పుడును నొప్పుకొనుచునే యున్నారు. కాని యనేకులు మనదేశమునకు సహజముగ భీతుత్వముతో వీరు తలపెట్టిన తలంపులు కాకితముమీద వ్రాయబడుట తప్ప ఫలించునా యనుక్రశ్న వ్రేచుచు వచ్చుచున్నారు. ఎంతవరకు ఫలమిచ్చుటకే కలిగినదియు వివరించుటకు ముందు విశ్వేశ్వరయ్యగారు నిరంతరము తననాడకుల మనస్సున కెక్కునట్లు వారియెడట నిమంచును విషయముల కొన్నిటిని వివరింతుము. తనయువన్యాసముచివర నాతడు మనదేశమున నేనియో తారుమారుమార్పునకు దాను బారలు సాచుచుండు కేదరియు దానుచేయు ప్రయత్నముచే నున యాభ్యాత్మికత్వము నశింపదనియు స్పష్టముగా నొక్కిచెప్పి మనము లోకప్రవాహమున బడియుండుటయు తత్పరిణామఫలమునుబట్టి తీరవలసియుండుటయు లేకన్న నామరూపములు లేక నశింపవలసి యుండుటయు నిస్సంశయముగా నిరూపించి దేశదృష్టితి కాతనిహృదయ మొత్తపరితపించుచున్నదో కనుబరచుటకు మనదేశపు వ్యక్తుల యాదాయముతో విదేశజాలలోని వ్యక్తులయేదా యమును బోల్చిచూపినాడు మైసూరుందు సంవత్సరపు నాదాయము మరమ్మోకి రు 31 లు. ఐరోపాయందలి విదేశములలో నీ యాదాయపు సంఖ్య రు 200లకు 600 కుచు మధ్యగానుండును. 30 ఎక్కడ 600 ఎక్కడ? లోకజీవితమున నింతటి వ్యత్యాసముగల వ్యక్తులు ఎవరుపడినప్పుడుబలవిహీనులు నిలుచుటెట్లు? ఈ కన్నకు నుత్తర మియ్యవలయును గదా? సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు తనప్రజల యాదాయకేంద్రీ పెంచవలయునటు పరమోద్దేశముగాపెట్టుకొనినారు. ఇరువది డెల్లు మనమభివృద్ధి యగుననుచి వారియభిప్రాయము గాదు. ఇప్పటి కొకటిన్నరయంతలు గడించువారమైనను సెకరీతిగా చాలునని వారియోశయము. అంతకైనను ప్రయత్నించుట ముఖ్యతము గాదా? మైసూరు సంస్థానమువిషయముననాయొ టిన్నరకు నెక్కుట కైవలసినవార్తములు సూచించినారు. వ్యవసాయ మగు భాగమును పెంపు చేయవలెను, క్రొత్త వ్యవసాయమును

విగ్రహము నొకటి కట్టించి హోమపవనముని నూనెవృత్తితో నాక్క చేసినారు. ఈ లెక్క మనసున నిడికొనియే సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇప్పటి యన్ని రాజ్యకార్యములను నుపక్రమించుచున్నారు. వారు కాకితములకు ఖర్చుపెట్టినను, అచ్చకు కర్చుపెట్టినను, సమావేశములకు కర్చుపెట్టినను నన్నియు నీమహాఫలమునకే కర్చుపెట్టుచున్నారు. ప్రజలమాంద్యమును బోగొట్టి యిప్పుడగుచుండు వృథాశక్తివారణ వృథాకాలహరణముల నకనయించుటయు వాకి క్రొత్తమార్గములను జూపించి క్రొత్తవృత్తులలోనికి వారిని ప్రవేశపెట్టి వారి యాదాయాభివృద్ధికి నోడ్డుడుటయు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి రెండుపద్ధతులు. ఈపద్ధతులకు కార్యసరణిలో బెట్టుటకును ఆదర్శము వంకకు కార్యజాలమును ద్రీపుటకును నెంతో యుపక్రమప్రయత్న మవసరము. విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇప్పటికంటె నెక్కువకాల మా యుపక్రమప్రయత్న మునకు దీసికొని యిప్పటికంటె నెంతయో యెక్కువ వ్యయము చేసియుండినను విమర్శించుట కెడముండి యుండదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇప్పటికే కొన్నిగొప్పఫలములను జూపగలిగినారు. జరిగిన పనినిగురించి వ్యవసాయపు కమిటీవారును, విద్యావ్యయక కమిటీవారును, న్యాపారవర్తక పరిశ్రామికకమిటీవారును, సానిటార్థికకమిటీలవారును జదివిన రిపోర్టులు గొప్ప సంపుటములు గలవు. ప్రత్యేకము చదువుకొను వారికి నవి యానందము నియ్యగలవనుటకు సందేహములేదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు తమ యువన్యాసమున వాని సారాంశము నిచ్చియున్నారు.

1050 క్రొత్త విద్యాలయములు మైసూరు సంస్థానమున స్థాపితమైనవి. పదునెరుస్థానములలో నిర్బంధవిద్యావ్రయోగము లానర్పబడుచున్నది. దేశభాషా వాఙ్మయమున పెంచుటకు ప్రయత్నములుజరుగుచున్నవి. కన్నడసాహిత్యరచనకు మాడినది. బెంగళూరు మైసూరులో క్రొత్త పుస్తకాగారములు పతకమందిరము లేర్పడినవి. చిన్నపట్టణములకును పఠశాలలు నీ యుపక్రమము ప్రాబుట కేర్పాటులు జరుగచున్నవి. విద్యావిషయక సర్వే చేయించుటకు నాలోచన లానర్పబడుచున్నది. విద్యాలయములకు పాఠ లక్షణము భవనములనుచితముగా గట్టిఇచ్చినారు. మైసూరులో పర్యవేక్షకాలస్థాపితము కానున్నది. కట్టుబడితమ విషయమున పని బాగుగా జరిగినది. చెన్నపట్టణము ఫారమునండి మంచి యాలోగ్యంతమగు విత్తు సరఫరాయగుచున్నది. కట్టుబడితమ రైతులకు కేర్పాటు క్రొత్తగా కాల్లు పట్టు లేర్పడినవి. నవీన పద్ధతుల నవలంబించు రైతులకు డీకరాలల ప్రారంభింపదలచుకొనిరి భవనవ్యయ మార్గము లేర్పడినది. మాకు సంవత్సరములలో నడువడిపోట్ల నీటిసరికయి నూనెకుంతములు మున్నగా గలవి స్థాపితము లయినవి. పంచదారపరిశ్రమకు నై తెప్పించిన యంత్రములు కడపటిసంతర్సరము చక్కగాపనిచేసినవి. అంత ముదగ్గము లా సంవత్సరమున హెచ్చినవి. ప్రయోగములగు విచారణార్థములుగను మంచి గంధపునూనె తీయుట, బొగ్గు నిర్జమ చేయుట, కాకితమునకు కావలసిన గజ్జ కియూచేయుట, సుబ్బులు చేయుట, కస్తూరుల చేతకు కర్మాగారము నిర్మించుట యను విషయములయందు శ్రద్ధచేయుబడినది. ప్రజల ద్రవ్యముతో నోడ్డుకుట నై వీరిఫలములుండగలవు. మరియొక ప్రదేశములోని యొకకంపెనీకి మైసూరునండి గజ్జపుంపుపట్టును అంటన్నలతో నా కంపెనీవారు పనిచేసి యంతవరకు వార్ధికముగా ఫలవంతమో తెలియజేయుటయు కంట్టాపుముల కముగా విశ్మయమై యున్నదట. గృహములలో మైసూరుప్రజ చేసికొనగల పరిశ్రమలను నొకసంఘము విచారించుచున్నది.

వ్రాయబోయిన నింకను నెన్నియో విషయములు గలవు. పైసంగతులు మైసూరునందు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి కార్యములవలన గలుగ నారంభించి యుండు ఫలమును స్పష్టముగా తెలుపగలవు. ఒక్కసర్పంధవిద్యయే చాలదా యొక మంత్రపుగవుకీ ర్తినిలుపుచు? విశ్వేశ్వరయ్యగారి డిక్టే రిని గోరినవారు కారు. సంస్థానము లోకము

లోని ప్రథమరాష్ట్రములలో సమానము కావలయునను నుత్సాహమున దేశభక్తులై సర్వమర్పించి పనిచేయుచున్నారు. ఎట్టివారికిని విమర్శకు లుండక పోదు. విమర్శకులకును కార్యదీక్షాశూరులకును నొక విధముగా సమీపసంబంధ మున్నను మరీయొక విధముగా నేపాటిసంబంధమును లేదు. ఈవిషయమును గూడ విశ్వేశ్వరయ్యగారు సూచించి వదలి నారు. వారికి విజయమగుగాక. మైసూరు మనకు మార్గదర్శకమగుంగాక. మనము లోకమున తలయెత్తికొని గౌరవముండుదముగాక!

కడచినమే 9 తేదీని ఇంగ్లాండులోని ఆంగ్లేయ ప్రాందరమధుపాన నిషేధసంఘమువారి యిరువదియే వ సాంవత్సరికసభ గావించబడినది. సంఘకార్యదర్శియగు గ్రబ్బుగారి కార్యక్రమచరిత్రవలన మహానికాధికార వర్గమువారిమీదగమనమునకును ఇండియాకార్యదర్శి మొదలగును త్రమాధికారవర్గమువారు నిర్వచించు నాదర్శములకును గలవ్యత్యాసము వ్యక్తపడుచున్నది. 1912వ సంవత్సరమున లండనుడిప్పుటేవనువారు మధుపానవిషయమున జేసిన విజ్ఞాపనముమీద ఇండియా గవర్నమెంటువారికిని ఇండియాకార్యదర్శిగారికినిగొంతకడ జరిగినది. "దీనియందు త్రమాధికార వర్గమువారి సదభిప్రాయములు తేటతెల్లముగా నిర్వచింపబడినవి. గవర్నమెంటువారి ధనాగమనమునకును కల్లా, సారాయిమొదలగు చుత్తసామానుల యమ్మకమునకును ఏవిధమైనసంబంధమును లేదని స్పష్టపడుచున్నది. రెండవది, వేలముగద్ధతి హావకరమును మగుచున్నదిగావున, దానిస్థానమునస్థిరమైనదగుము పద్ధతుల నవలంబింప వలయుననియు త్రమాధికారులుస్థానికాధికారులకునుసూచించుచున్నారు. అయినను, స్థానికాధికారు లావీషయముల బాగుగ గుర్తెరిగినట్లు కనుపించదని ఇంగ్లాండు సంఘకార్యదర్శి గారే వక్కాణించియున్నారు. ఇందునకు నిదర్శనముగ బొంబయి, మద్రాసు రాజధానులలోని యధికార వర్గమువారి కార్యక్రమమును వారు నిరూపించినారు. క్రూరప్రభువుగారు సలహా సభల నిర్మాణముల నూచించుచు వున్న డిస్ ప్లానునకు బొంబయి గవర్నమెంటువారు క్రస్తుతపు మార్గముల మార్పు నవసరము తమకు గోచరింపనట్లు జవాబునిచ్చి సలహా సభానిర్మాణమును వదలివేసి నారట. ఇక మన చెన్నపురిగవర్నమెంటువారన్ననో, కేవల ప్రతిపక్ష వాదులుగనే పనిజేసినారు. స్థానిక శాసన నిర్మాణసభలో ప్రజాప్రతినిధులందరు ఏకాభిప్రాయమై గోదావర తీర్మానము అధికార వర్గము వారు ఒక్కుమ్మడిగా నామోదింపక యాతిర్మానమునునోడించిరి. ఇట్లుండ త్రమాధికార నిలవర్యములు కేవలముమాటతోనే తీరిపోవుచుండుట విక్కిలి విచారించవలసిన సంగతి. మధుపాననిషేధము సంఘభివృద్ధికి నెంతయోవశ్యకమో యిచటవిపులముగా వ్రాయనవసరములేదు మనయాధికారులుసజ్జన సమృత్తములును, హిందూదేశాభివృద్ధికారణములు నేగాక, యు త్రమాధికారులయచునుతినిగూడ బడసినమధుపాన నిషేధకరములకు పద్ధతులను త్వరలో నాచరణలోబెట్టి, యు త్రములమాటలు వృథగా కుండ, ప్రజలను పాటుచుండి బాపుదురుగాత.

నిన్నటిదిన మొకవిలేఖకుడు 'ఆంధ్రప్రదేశ్'కాళిక జ్యూబిలీనిగురించి వ్రాసినయుత్తరమును ప్రకటించితిమి. గుంటూరున దేశాభిమానియు మద్రాసుపురమున నాంధ్రప్రదేశ్ కాయొ కొంచెమించుమించుగ సమానముగా నీమహావిధిసంవత్సరములుగా పనిచేసి యాంధ్రుల కృతజ్ఞతకు పాత్రములునువి. తత్పత్రికాధిపతు లెంతటి యంతరాయములు వచ్చినను నోర్చి యింతకాలము పరిశ్రమచేసియుండుట యాంధ్రులపట్టుదలకు నిదర్శనముగానున్నది ఇటినిదరు,

సను సంస్థాన
మాదాయము
పెంచుటచేత
యభివృద్ధిచేత
జ్ఞానము కాశలము
రెండుకోట్లు, ఇతర

బరోపా మహాసంగ్రహము

నిన్న సాయంత్రము నాలుగు గంటలనుండి
ఇప్పటివరకు వార్తలేవియు రాలేదని తెలుసుకొనెనీ
వారు మాకు తెలియజేయుచున్నారు.

ఇంగ్లాండు

ఇంగ్లాండులో నొక జమీదార్.

వారును లేకుండపోవుట

లండను జూన్ 19:—చూనీయులైన కెప్టెన్ హెచ్.
యమ్. సెయింటాంసన్ గారు తమ గాయములచే చనిపోయి
వారు. వారి మరణమునకు వారినేడు (బానీ) జమీం
దారికి వారును లేకుండపోయిరి.

ప్రస్తుత

పారిస్ ప్రకటన.

లండను జూన్ 19:—పశ్చిమరంగమున యుద్ధము సాధారణ
ముగ నున్నది. అరబుకు త్వరగా సాఫెజ్ ప్రాంతమున జరిగి
బాబుమునకు తూర్పున ఫ్రెంచివారికి కిలోమీటరు ముందుకు
వెళ్లిరి. పశ్చిమ ఆర్గోనుగా తీరమున క్రైతువులు ఫ్రెంచి
వారిని ముట్టడించిరి. ఫ్రెంచివారిని పొందోయటయేగాక
కొండలపై ఖయదీలగ పట్టుకొనగలిగిరి. ఫ్రెంచివారు
ముట్టడిలో మూడుకొండలూ కండకముల శాక్రమించుకొను
డియేగాక 70మంది ఖయదీలగ పట్టుకొనిరి.

రెయిల్వే లోరైన్ వద్ద క్రైతువులు ప్రధానస్థానముగ
ఏర్పరుచుకొనిన స్థలమును ఫ్రెంచివారు పట్టుకొనిరి. క్రైతువులు
ఫ్రెంచివారి నాల్గుసార్లు తలపడినను ఫ్రెంచివారు వారిని
గోల్లి రిమింగిని ఖయదీలగ పట్టుకొనిరి. అల్పములో
మహావీర ఫ్రెంచివారు క్రైతువులతోపాటి జయమును
చూచున్నారు.

గ్రీ.

గ్రెగోరియన్ యుద్ధకార్యములు.

లండను జూన్ ౧౮:—క్రింగ్టి నెలలో గ్రెగోరియన్
గ్రీస్ తీరమున యుద్ధపు కార్యములకు అధికారులు విను
వెట్రాగోనులో నిట్లు ప్రకటించిరి. జర్మనులు
కలున్సు విస్తారముగ ఖిరంగులను పరాగిదగములను
గ్రి కొన్నిచోట్ల విజయమును గాంచిరి. కాని వారి
విజయమే కలుగలేదు. వారనేకచోట్ల నోడిపో
యి ౨9 క లేద మొదలు జూనునెల 15వ తేదీలో
స్థిర ప్రార్థనముగానే మేము 40 ది వేలమంది
0 మంది వున్నవారిను నూరు చిన్న ఖిరంగులను
లలు పట్టుకొంటిమి. ఒక్కనెలలో జర్మను
యొరై వేల మందికి తక్కువ కాకుండను
కత్తువ గాకుండ వాతులైరి.

పారిస్ సమాచారము. ఈసంవత్సర మాంధ్ర
సంవత్సరము దేశాభిమానికి
జయపుభాగ్యమునకు నాంధ్రులు
బూనుచురని నమ్ముచున్నాము.
గారియొక్కయు వారి మిత్రుల
కమమునకు నాంధ్రులు తప్పక
కోడ్డుమరనియు నాయుచక్ర
యనియు కోరుచున్నాము.

పారిస్ ఫలితములను మరీ
తిరు జిల్లాలనుబట్టి చూడ
గారులనుండియే పరిత్యాగి
చున్నది. దత్తమండలము
పశ్చిమములుగాని కాన
సంతృప్తములగాని హిం
దాలముల ప్రాతినిధ్య
లును ప్రేమిద్య కావ
మచున్నారు. కాని
మచేయుచుండలే
నొకరితగా బయ
తప్పదొగదా!

లిబోనో జర్మనులు.

లండను జూన్ ౨౦:—వెట్రాగోను. ప్రస్తుత
హెన్రీరాకుమారుడును జనరలు వాను హిందెబర్గు గారును
లిబోనో వెళ్లిరి. బాల్టికనకు లిబోనో ముఖ్యవ్యవస్థాపకమునండిది గాన
దీనిని మనము కడవరితును కాపాడవలెనని రాకుమారుడు పై
కోర్కొనులతో చెప్పెను.

శకము మారుట.

లండను, జూన్ 21:—వెట్రాగోను:—ప్రస్తుత లిబుల
నుకువుచున్నాడు. క్రైతువుల రాక్షాపశ్చిమముగను నైపురి
దిగెను ముందుకు వెట్టుటలను తెంబర్గు వుత్తరమున మాత్రం
శకాంగభూమి చెప్పదగును. రష్యావారిలు ప్రకటించిరి.
జర్మనీవారు తెల్లయునుండి రప్పించిన క్రొత్త నేలను కూడ
కలిపి గొప్పనేను కుక్రవార శనివారములయందు మావైకి నడ
పిరి. నీపునదినిదాటి వచ్చిన క్రైతువులను మామను శనివార
మువాది దారుణము చూడ జరిగెనది. మేము చాల తెలి
వతో క్రైతువులనుదబడి సన్నితోబాడిచి చాలమందిని యా
వుమాపి వాతశేషులను వెనుకకు తరిమితిమి. ఒక్కగా
ముములోనే 200 మంది మేము పట్టుకొంటిమి. తక్కిన గ్రా
ముములో దొంగినవారిసంఖ్య ఇంకను తేలలేదు.

కెయిజరుగారు స్వయముగా సేనను నడుపుట

లండను జూన్ 21:—గెలిషియాలో కెయిజరు గారే
స్వనేనాధిపత్యమును వహించిరి తెలియుచున్నది.

జర్మనీ

సంధినిగూర్చి జర్మనీవారి అభిప్రాయములు.

లండను జూన్ 21:—ఆప్టెన్ కడము:—జర్మనీ
దేశమునది ప్రవృత్తిని (దేయలు) రాజ్యాంగసభలో సంద
ప్రశంసరాగా నభ్యుత్థు డిటుల నుడివెను. సంది దైవాధికము.
మనకు యుద్ధమున విజయ మధికముగ కలిగిన కొలందిని మన
క్రైతువులు సరికొన్ని మాత్రం దేశములవారినిగూడ తమతో కలు
పుకొని మనమార్జించిన దా:సంతక హరింప జూచెదరు. మన
ధర్మము మ:బలముమీదనే ఆధారపడి యున్నది.

జర్మనీలో స్వచ్ఛంద సైనికులు.

లండను జూన్ 2:—ఆప్టెన్ కడమునుండి యొక విశే
ఖర మార్మింకపోవు ప్రతిక కిటుల తెలి వెను. ఓర్పుబ్రహ్మలో
నొక నేర్వ గాను “జర్మనీవారు స్వచ్ఛంద సైనికులకు నమ్మ
కొనినచో చెను ”రని యన్నందులకు నా:కి అధికారులు 50
పానులు జూల్కావా వేసిరి. ఒక ముద్దములో జర్మను స్వచ్ఛంద
సైనికులు మాకు మాతల్లులును తండ్రులును లెపునకు
వచ్చుచున్నారని ఏప్రికపాకుల నచటపారవేసి పారిపోయిరి.
స్వచ్ఛంద సైనికులలో 7 గురికి సైనికాధికారులు కుపాకు
లతో కాల్చించిరి. 50 మంది యొకకోటలో ఖయదీలగా
నుండుట వత్తర విశ్మయపడినది.

ఒకదగ్గరను సైనికుల తుపాకితో కాల్చి చంపుట.

లండను జూన్ 21:—ఫ్రెయిస్లో నొకదగ్గరను సైని
కులు తుపాకితో చంపు టుల కాల్చా తిర సార్కర మును
బోధించినందుల కత విని కుపాకి తోకాల్చి
చంపిరిని తునివాత్తరలని తెలియుచున్నది.

జర్మనీవారియుద్ధము-గెలిషియా.

లండను జూన్ 21:—ఆప్టెన్ కడము. గెలిషియాలో
జర్మనీవారికి గొప్పవిజయము కలుగగలనని వారు జర్మనీదేశ
యాల కానకొల్పుచున్నారని ఆ విజయముకలుగుట నిశ్చ
యముగా ప్రము నమ్మియుండ నల దని గూడ
వారు చెప్పుచుంది. మనకు జయములు కలసగా కలుగు
చున్నది. యుద్ధమునకు ఒకమాత్రముగా నెదిరించు
చున్నాడు “సైన్యమునకు చాల సహాయము చేయుచు
యున్నారను పుత్రుల ముఖు మారవగూడదు. వారికి మామ
బలము చాల పోవుగానున్నది. దానిని నాశముచేయుట
సులభపాధ్యము కాదని వారు నుడివరి.

దక్షిణసాంధ్యసాము.

మైసూరు ఆర్థిక సభ.

బెంగళూరు జూన్ ౨౧:—వేటి మధ్యాహ్నము ఆరవ
మైసూరు ఆర్థికసభ సమావేశమైనది ఇది 23 వ తేదీకి తప్ప
శనివారమువరకు జరుగును. అ గ్రా స వా ధి ప త్యము
వహించిన సర్ విశ్వేశ్వరయ్య గారు సభను ప్రారం
భించుచు ఈసభలకు కలిగినయభివృద్ధి వివరించిరి. తరువాత
వ్యవసాయము విద్య వర్తకము పరిశ్రమలు మున్నగువానికి సం
బంధించిన సంఘములవారు రిపోర్టులను చదివి నిర్బంధ
విద్యాపద్ధతి క్రమక్రమముగ పనిచేయుచున్నది. పూర్తిగ అను
బాగినికి వెట్టుటకు తరుణమురాలేదు. కాగితములతేతకు పనికి
వచ్చు కర్రగుట్టులచేయుటకు వీలుండునది లేది ఎన్నియో
విధముల పరిశీలించుచున్నది. రైల్వెగారు గడ్డిగోను, వెదు
రులతోనుచేసి చూచుచున్నాడు. మైసూరులో కావలసినంత
గడ్డి, వెదురు దొరకును. కాగితములనుదేయ యంత్రకాలకు
ఎ తఖర్చు అనలో తెలిసికొనుటకు, హిందూదేశములోని
కాగితపు కర్మాగారమువారితో కొన్ని యేర్పాటులకు చేసి
కొనబడినది.

మైసూరులో 20టన్నుల వెదురును నలుగ గొట్టి పంపించ
బడుచుండును. బెంగళూరులో నొక ప్రతి యంత్రకాలను
వెట్టుటకు నిశ్చయింపబడింది. దీనిలో 25 వేల కడుళ్లు పని
చేయుచుండును. 500 మగ్గుముసాగును 32 లక్షల పానుల
నూలును, 18 లక్షల పానుల దూదియు తయారగునని అంచనా
వేయుచునది. ఇది జనుప్రదముగా నెరవేరవచ్చును. దీనికి
61 లక్షల రూపాయలవెట్టుబడి కావలెను. ఇక్కడి కంపెనీ
వారికరు పి మా గా లో అగ్ని పుల్ల ల ఫ్యాక్టరీ ని
వెట్టెదమనుచున్నాడు. దీనికి వెట్టుబడి 50 వేలు. రోజుకు 300
గ్రాముల వెట్టెలు తయారగునట. సగము వెట్టుబడిని చూపినతరు
వాత, కొన్ని సమపాయములకు చేయుటకు కమిటీవారు సి
ఫార్సుచేసిరి ఎన్నియో చతురులనుండియు, క్రైతులనుండి
యు సబ్బులిళ్లు చేయబడుచున్నది. ఇది మైసూరులో దొర
కుచున్నది. పారిశ్రామిక కమిటీవారి సందర్శనకు కలకత్తా
నుండి ఒకరిని నియోగించిరి. మైసూరులోని గజాలన గ్రతులు
హిందూదేశములో గజాలను చేయుస్థలములకు పంపించబడి
యెదను తమూచేయుటకు ప్రయత్నములుజరుగు చున్నది
తరువాత జిల్లాకమిటీలు వనరుల నిశోర్పును వాఖ్యచేసినవి.
వీనిని సభవారు చర్చించుచున్నారు.

తిరువాన్కూరు శాసనసభ.

తిరువనంతపురము జూన్ 21:—తిరువాన్కూరు శా
సనసభ సేతుపగ ౧౨ గంటలకు దినానుగారి యధ్యక్షత
క్రింద సమావేశమైనది. నంజుకాకు వేలాలకానకమును లాండు
కన్సర్వేన్సి రివ్యులేషను ఆమెండుమెంటు బిల్లును కొండ
కోయబాతుల కానకము ప్రవేశవెట్టబడినది క్రైస్తవుల వార
సత్య కాసమునగూర్చి ప్రత్యేకసంఘమువారి రిపోర్టు నిలుప
బడినది. కుంపెనీల కానకమును గూర్చి ప్రత్యేక సాఘమువారి
రిపోర్టు పరిశీలనతో చర్చింపబడినది. ౨. 3౦ గంటలకుసభవా
రుచహారములకు బుచ్చుకొని మరల 3-౧౧ నిమిషములకు
సమావేశమై, వీరు శత్రుగూడ సమావేశమయ్యెదరు.

మైసూరులో దసరా ప్రవర్తనములను నిలుపుట

మైసూరు జూన్ ౨౧—యధికారిణమున మైసూరు
లో దసరా వ్యవసాను పరిశామిక ప్రవర్తనములు జరుపబడవు.

క్రైస్తవయునెజర సమావము.

భాండా గరమున ప్రారంభించుట.

కూనూరు జూన్ 22:—నిన్న సాయంత్రము పాత
మునిసిపలు భవనములలో సర్వేఫైకరు నికల్సను, గారు
క్రైస్తవ యువజనుల పుస్తకభాండాగారము తెరచిరి. కార్య
దర్శి ఈయధ్య నావాజాతి చుల వారి 60 మంది సభ్యులకు
చేర్చు కొని కట్టును, మద్రాసు లివ పు ఆం త టి
వారిసావభూతిని సంపాదించి నట్లును నుడివెను.
సలు కలెక్టరు భాండాగారమందెరమానకు ఒక నిశ్చేసస్థలమును
ఉచితముగనిచ్చెదమని వాగ్దాముచేసెందుకు తమకృతజ్ఞతను
తెలిపి మరయు భాండాం స్థాపించెనును రాజప్రతినిధి
జన్మదినమును ఒకరోజు నేరవచ్చు సంవత్సరము చురు వీరు
ప్రసంగించిరి.

రికరెండు పింకోజుగారు బో
మసఫిజలు చూపిన సాహాయ
ఈసంఘమువారికి స:ఫీభా
ఆదర్శముగ వెట్టుకొన

చెన్నైలోని కార్యదర్శి నిర్దేశించిన రహస్య జవాబు
యొద్దకును ఈ సమాఖ్యకు చెందిన సాహిత్యమును
జ్ఞాపకమునకు తెచ్చును హిందూదేశ సంఘమువారు చేసినట్లు
అనుసరించి ఈ సంఘమువారును చేయవలసివచ్చింది.

సర్ ప్రెజ్డెంట్ నికల్సన్ గారు సంఘమువారి సహాధ్యక్షులను
స్థాపించుచు వారు గౌరవనీయులుగా గారి మాటలను
ప్రీతికొని భాండారమున ఆశీర్వాదమును ఉపసవించిరి.

హిందూ గానము.

భాండార స్పీచ్ బాంకిని ఎత్తివేయుట.

హిందూ గానము 20:—భాండార స్పీచ్ బాంకిని
ఎత్తివేయు సందర్భమున బాలాహర్య లింగ కలసికొనిదలారు
50 లకు నూతన బాంకిని వసూలు చేయుటకు వ్యాజ్యము
యూరి మొక్కగారి టుల తీర్మానించిరి బాంకి
వెత్తివేయుటకు వ్యవహారము 14 సంవత్సరముల
నుండి జరుగుచుండగా నే నిప్పుడు దాని వాదన
బాలాహర్యలకు రావలసిన సొమ్ము రావట్టుకొనవచ్చును.
15వేలవరకు సొమ్ము చెల్లించుటకు బాలాహర్యలకు నోటీసు
పంపినాడను. ఆలోచనలుచేయుచు సమావేశము చేయుట
కును ఏదై వాడుక విధానము నానవించుటకును నన్ను
రెజిస్ట్రార్ బాంకి నాయకులకు చారియత్తరువుల నమలు
జరుపుట నాపగోరవలెనని నేనాలోచించెను.
ఈసందర్భమున మరియొక దరఖాస్తు పెట్టుకొనబడింది. తక్కిన
వారికన్న ముందుగా 17 రూపాయలలోపు మొత్తము లింగ
కలసికొని ముందరిచ్చియుటకు తత్తరువు కోరబడినది బాంకి
యజమానిలో నొకరగు రాజుబహదూరు నివలాలు మోతీ
లాలుగారి పక్షమున పక్షిత్వమువహించి నీతివ్యాసుగారు వాదించిరి.
కాని కోర్టువారణ్ణి ట్రాన్స్ గాంకి కరించిరి.

హిందూ గానమునకుని ఆయాను తుపాకితో

కాల్చి చుంపుట

హిందూ గానము 17:—హిందూ గానము
సమావేశమునకు చేరుటలో నిలిచి బంకిపోటులు పెట్టుగా
నున్నది. నేడు వేకువను కొండల దరియన్న విల్లూరపేటలో
తుపాకి కాల్చబడినద్యురి 2 సార్లు వివరము ఇతరుల పాదకు
వారందరకు తెలిసి. ఒక ఇంటి వాడేళ "ఆయా"
(మాలవరచారి) అటులు తిరుగుచుండగా నామెనుమాది
హిందూ గానమునకుని ఇంటియజమాని రెండుసార్లు తుపాకి కాల్చి
చంపివేసినది తెలిసింది.

జాతీయమువలన కలిగిన బిడ్డను పరిత్యజించుట.

హిందూ గానము.

హిందూ గానము 20:—చిత్రమైనసంగతి ఇటుల
ప్రకటించబడింది. కుక్కవారమునాడొక స్త్రీ యొకముసలి
బిచ్చకత్తెకడకి నేను కాలపర్యవేక్షింపబడిన నంతకుమును
నీవేట్లకు చూచుచుండుచున్నట్లు కత్తివలెననిచూచియెను.
ఆ స్త్రీ ఎంతనీవేట్లకి రానందున నామధురా లాబిడ్డను
పాలినువారి కప్పగించెను.

బంగారాగవర్షులు పడవి.

వెల్లింగుడను ప్రభువుకు ఇచ్చు వదంతి

నిజముకాదని (కానికల పత్రిక వ్రాయుట)

హిందూ గానము 21:—వెల్లింగుడను ప్రభువుకు ముందు
సందర్శనము మార్చిలో బంగారాగవర్షుల పడవి ఇతరులను
కలకత్తాలో నొకపత్రిక వ్రాసిసంగతి నిజముకాదని హిందూ
ప్రభువులు ఇల్లు తెలియజేయుచున్నది:—హిందూ గవర్షులకు
వారు ఉండవలసిన కాలము ముగిసిన గాని వీరు మరి
యొక రాజధానికి వెళ్లు అవకాశములేదు. రాజ
ప్రతినిధి పడవికి హిందూ ప్రభువు తనవార విన్నవించు చర్చ
గాన వాదము.

మొయిలు స్త్రీయరు.

హిందూ గానము 21:—ఈనెల 4వ తేదీ టికాలతో
బయటదేవ కై బరతమ మొయిలుస్త్రీయరు, 15వ తేదీన నూతన
కాలవను దాటినది. 25వ తేదీవరకు హిందూ చేరను.

దేశపు టపాలు.

కొండటి నెల 29వ తేదీ హిందూ
15వ ఆరు మొయిలుస్త్రీయరు

హిందూ గానమున సారాంశము.

హిందూ గానమున తగ్గించుట.

హిందూ గానము 20:—హిందూ గానము వారి
ప్రకటించుచున్నాడు:—మొత్తమునకు విక్రయించు
చుకాదుమును తగ్గించుట కాలోచించబడింది. దీని ననుసరించి
వాటుసారాయుని విక్రయించు చుకాదుము ఒకటియు, రాజ
ధానిలోని తక్కిన జిల్లాలలో 82 ను తగ్గించబడింది.
కై గాజ్డోలో హిందూ గానముగ బట్టివెట్టి సారాథియున్నాడు.
వీనిలను సారాథివర్గం ఖరీదుకుదొరకి నేరములు వృద్ధిచుకు
చున్నది. దొరకమునా రెట్టి చుగచాము జరుగుచుండ
వర్త్య తీసికొని. చుకాదుము దూరముదూరములో నుండుట
వలన, ధారాళముగ సాగాయు దొరకక ప్రయోచుచుచు
టను బట్టివెట్టి సారాయుని తీయుచున్నాడు. దీనివలన
మన ప్రభువులకు లాభము కలుగుట లేదు. అందువలన
ఈజిల్లాలోని దొరకాదుములకు 80 వరకు వృద్ధిచేసితిమి.

కలకత్తా

హిందూ విశ్వవిద్యాలయ శాసనము.

కలకత్తా జూన్ 20:—హిందూ విశ్వవిద్యాలయ
శాసనములోని వివరములను బుధవారమునాడు కలకత్తాలో
తెలుపుచు ఆలోచించెను. వీరు కొన్ని సూచనలు చేసి
దరు. అక్రమప్రవర్తనలను విచారించుటకై ప్రత్యేక వ్యాజ్య
స్థాపన చేర్చువలెను. యూదు లక్షలకన్న ఎక్కువ
విరాళముల నిచ్చిన సుప్రసిద్ధి పురుషులకు మరీ పూరిం
పర్వముగ ప్రాతినిధ్యాధికారము నొసంగ
వలెను. వారికి మరికొన్ని హక్కులనునూడ నిర్దేశించెను. కాశీ
నగరసమావేశమునకు కళాకాలం నిర్ణయించి ఈ విశ్వవిద్యాల
యమునకు చేర్చవలెను. వ్యాజ్యకాత్రము బోధించుటకు
తగినధనము చేయవలెను. దానిని నిలిపి ముందు వాణిజ్య
కాత్రమును బోధింపవలెను. ప్రత్యేకముగ హిందువులే అను
నిర్వహణముచేయు అని వారు నూచించెను.

శ్రీ హరిదాస్ ప్రభువుగారి వస్తువిశేషము.

కలకత్తా జూన్ 21:—కలకత్తాలో బికి బిల్లులకు (శ్రీ
హరిదాస్ ప్రభువుగారి వస్తువిశేషము సందర్భమున చేయబడిన
విండనను చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి. శ్రీవారి రాజనీతిజ్ఞ
తన సత్వభావమును క్లాఫిం చుచు శ్రీవారి అధికార
కాలపరిమితిని వేదించి నందులకు సంతోషమును
తెలుపుచు సర్ గురుదాస్ బెండ్లీ గారు పర్యవేక్షించిరి.
శ్రీవారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో విద్యార్థుల నిధికి
రు 2000 లకు చెక్కును పంపుచు వ్రాసిన లేఖ నిలుల సర్
గురుదాస్ బెండ్లీ గారు చదివెరి. ఈ సొమ్ములో సగము వాపే
యనను సగము హరిదాస్ బెండ్లీ గారి స్వరక్షాధ్యయ జమకట్ట
వలెను. ఆమె నిరంతరము విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులయొక్క
క్షేమము కొరతగాడెడి నేరమాడ వారిమేలు కొరతవాదనని
నేను వేరుగా వ్రాయుటలేదు. బంగారా వైద్యసహాయ సంఘ
మువారు వివేచనము చేసిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు

సర్. టి. యన్. పాలిటూగారి విరాళము.

కలకత్తా జూన్ 21:—కలకత్తాలో సర్ తారకనాథ
పాలిటూగారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు 14 లక్షల
రూపాయలను 2 దాన శాసనములయొక్కగా నిచ్చిరి. ఆ
దానము చెల్లుచుండని ఆయనకుమారులలో నొకరగుబాబ్జురు
యతీంద్రనాథ పాలిటూగారు తన సోదరులకు వి. సి. యన్.
బాబ్జులో పరిచేసి వైద్యమునుకొనినవారుగను లోక్తందనాథ
పాలిటూగారినిదను, ఎన్. సి. మల్లికుగారినిదను కలకత్తా
విశ్వవిద్యాలయము వారిదానము దానాచేసిరి. ఈదానా
కలకత్తా హైకోర్టులో నేను వ్యాజ్యముయొక్క ఇయముగాన
ను గ్రీవుగాను విచారణ చేసిరి. 1.2 ప్రతివాడు సర్ తా
రకనాథపాలిటూగారి సోదరుల విచారణ కర్తలు. వారిపక్ష
మున వ్యాజ్యవాది ఇటుల చెప్పెను. సర్ తారకనాథపాలిటూ
గారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు 100 లక్షలరూపాయల
నిచ్చుచేసినట్లు అందులకు కొంతసాక్షులు వ్రాసి ఇచ్చి
నట్లును జనవరి 1912 వ తేదీన ఆ ట్రస్టు బరు
17 వ తేదీన 2 కాడనులను వ్రాసిరి. ఇది కేవలము దానము
కాదుపాలిటూగారిని విశ్వ విద్యాలయమువారికి జాగిన
భగవదామా పాలిటూగారు విశ్వవిద్యాలయమున రెండు
కాత్రములను బోధించుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేయుటకు

కావలసిన ప్రణయమును విశ్వవిద్యాలయమువారు
కాత్రు కళాకాలం 2 లక్షలలో నేర్పరచి తనవార
ధన సహాయము చేయుచుండుటకు ఏర్పాటును జరి
రెండు కొవనలు ప్రకారము విశ్వవిద్యాలయము వారు న
కొన వలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయమువారు 2 లక్షలనియ
కంగీకరించిరి. దానిని సగ సంకీర్ణించినట్లు నిర్దేశములే
సిండికేటువారింగీకరించలేదు. అప్పుడు వైసు చాన్సులరు
నుండి క సర్ ఆస్తాను ముకర్షి గారు
తమ చేతులు చేసిరి. నీ నే టు వారింగీకరి
చి రుకున్నాను గవర్నరువరకు. యింతి) వా
మొదట బడ అవలసియున్నది" దానానిచారణజరుచున్న

ఆసాము బంగారా ఇరువదా మొద నుండను

పూర్వపుట

చిటి గంగు జూన్ 21:—ఆసాము బంగారా ఇరు
దానిదాన కునియగారు నిలపాటులను నడువవడి
గుండు పూర్వబడినది. రైస్లసరిగా నడుచుచున్నది

గ్రీవుతును బెల్లిగ్రాము కంపెనీ.

హిందూ గానము 21:—గ్రీవుతును బెల్లిగ్రాము కంపెనీ
బాండ్లనువేసే చూసువారి దాఖాస్తు
కలకత్తా జూన్ 21:—గ్రీవుతును బెల్లిగ్రాము కంపెనీ
బాండ్లనువేసే చూసువారి దాఖాస్తు. వీరు అదే బెల్లిగ్రాము
కంపెనీలో మంచినేయనీరు. బాండ్లనువేసే చూసువారు
చేసిన దరఖాస్తు నేను హైకోర్టులో నడిచు చాదరీ గానదర్శ
విచారణకు వచ్చింది. బాండ్లను వేసే చూసు వా
పక్షమున వాదించిన ఆర్. సి. బాబ్జీ గారిట్లు తెలి
జేసి:—నేను దరఖాస్తుచేసి తరువాత గ్రీవుతునుకంపెనీవారి
అడ్డను ఇచ్చిరి. కాని రెండు నెలల వరకు కేసుకు హైకోర్టు
నుండుటకు కోరుచున్నాను. గ్రీవుతునుకంపెనీవారు ఖర్చు
నిచ్చుకొందురు. ఖర్చులు వసూలుగురకే వాయిదా కోరితిని
మాకు ఖర్చులు వచ్చినట్లు నే, దరఖాస్తును రద్దుచేసి కొంచు
వ్యాజ్యము దొంగిలించుకంగీకరించి.

బారిసారు ప్రత్యేక వ్యాజ్యవాదము

బారిసారు జూన్ 20:—అలియాసారా బం
సందర్భమున ఇద్దరు మహమ్మదీయులు చార్జీ చేయబ
డెను. నేను ప్రత్యేక వ్యాజ్యవాదమువారు ప్రారంభిం
బంధిపోటు మాన్పు 2-3 తేదీ జరిగెను. హిందూ 2
ల పాతికనుండితరు నుండి.

కలకత్తా యుద్ధనిధి.

కలకత్తా జూన్ 22:—కలకత్తా యుద్ధనిధి

119781 రూపాయలకు వసూలైనది

బంగారా ఆయుర్వేదములలో

కలకత్తా జూన్ 22:—కలకత్తా ఆం
మునకు 118491 రూపాయలకు వసూలైనది. దీ
మహారాజు గారు 5) నేను, బరద్వాసు న
గాను (రెండవదా) సర్ ఎన్. సి. ని
రవిలు చక్రవర్తికి 80) వేలకు బంగ
తెలిసికోడనే ఇచ్చినాడు.

కొన్నరము

రంగులయవేయు పద్ధ

కాన్సుములో పాతకాల

అలహాబాదు జూన్ 22:—రంగు
నేర్పుటకై ఆసియాటిక్ టెక్నాలజీ
మాస్ట్రుకుండ, జూలయ 15 వ తే
నొక పాతకాల నెలకొల్పుచును.
నుండక తాత్కాలికము
డ పదిహేనులు చదువుచున్నవారు
వారిని ఎక్కువగురక చేర్చుకొ
నేయువధితి నిర్వహణకము
ఉన్న, పట్టు ఉద్దయదరంగు
విషయము నేర్పబడును.

కాశీ

ఒకకొత్త

(క)

కాశీపట్టణము
లో తరంగి ఆనయాస
పకటించబడింది.

గు ముగి ను బ్రహ్మ శ్రీ య్య ర ను న తే ను
 క్కేటి నో క నుం పు డు క తై నుం చు క
 యుండెను. తి నవరి క్కేటి నో న్ల కు బి ము కలిసి ధి గా
 రున్న గా మ వాధ గా త్రి గారి టి కి తడు తరు మగ వచ్చు
 డెం ఆ టి వారం కుం తో డ ని తు వ ను గా నుం డె
 ఈ నె ౧౧ వ తే దీ ని తడు కా త్రి గారి టి కి వచ్చె ను కా త్రి
 గారిం బి తే. వా కి న్న యు వెట్టు డు య తడు కా త్రి గా భార
 క డి గ ను. ఆ మె క డ్డ క చే యు చుం డ గ
 డా మె ను జా చి "ఆ మ్మ మీ కు గ్ర హ వాధ క ల
 గా నే మీ కు గం తాం ము లే ను నే ని గ్ర హ వాధ కు ని వార
 చే ని డు నే ను మీ ప విధూరి" నిచ్చె ను పూజ చే నడ ను దాని త
 మీ కు సు తాం ము కలు గు ను అని చెప్పి ఆ మె కుం త విధూ
 నిచ్చె. మరి యు నొక రాతి నా డె దిసి దానికి ప్పె పను
 కుం డు పూసి "ఇది యే దే త ఈ దే త గ్ర హు ను పొం దో
 మీ మె కుం తా ని గ ని చే క తు చే ము డా" య తడు చెప్పె ను ఆ
 ఆ తని ముట్ట లు క నమ్మి తన మె డా గారి గ్ర వా గా తి కే నె ను
 కొన్ని నిమిష ముల కి తడా క ను తిసి యొక గడ్డ గా మ
 కట్టి ఆ రాతి ఎ కు బి టెట్టి నై నొక గం ప మూ త టెట్టి "నే
 నే పు మధ్యాహ్న ము ౧౨ గంటల కు వచ్చె ను ఈ గా
 మీ రిప్పు న వా గది లానికి వెళ్లె ను గ్ర హు చాల డు
 నది. అ న్న యు చే యు నని" చెప్పి వెనలి పో
 ము నాడు పగలు ౧౨ గంటల కు వచ్చి పూజ ఆ గం
 డి గ్ర గా కే కు చే ము నా నె. ఏ యని అను గా "గ్ర హ
 క గ్ర హ వాధ క ము క న్నది. మీ రి గది లా నుం డ గా వడు
 యొ గది లానికి పొం డని" య తడు చెప్ప గ వాం దు
 యొ గది లానికి పో యి యొ గి మూర్చుం డి గాని యొ క ము
 వాని ము త్ర మొక పట ము త్ర వే త్తొ డుం చిరి ము త్ర వే త్త
 ము నలి వాని కి కర్పూ ర ము కొని తెచ్చిని బజారు కు పునిం
 చే నెను ఆ తడు పో గా నే ఆ స గలను "ఎటు కొని నే ది గో కొన్ని
 టి గా నే మిచ్చె డా. మీ రి గ్ర గది లానికి వెళ్లె ను డు ము
 వారిని హెచ్చరించి ఆ తడు వెల్లి గో ము కు నల గా నే తే
 పో లి ము వారి కి తెలియ చేయ గా. వారు వా కలు చేసిరి. ఆ త
 చెం గల్ప ము పో యెం ది తెలిసి నది ఆ పుట నతి ని పటు
 తి ము కొని వచ్చి చెం గల లా నుంచి అని ఇండియన్ పే
 యటు పులి క వాసి నది

వృత్తాంతములు

సామ్రాజ్యయుద్ధవిధి:—ఈయుద్ధవిధి కేసు 12 వ తేదీవరకును ఈ 95, 58, 187-12-7 వనూలైనవి.

బొంబాయి యుద్ధవిధి:—బొంబాయియుద్ధవిధికి 86 లక్షల రూపాయలు కనుబడియినవి.

ప్రీతుల్యవాహము:—తిరుచనాపల్లిలో ప్రముఖుల న్యాయవాదులలో నొకరును జంబునాథయ్యగారి కుమార్తెను మన్నుకుడి నీవాసులగు రాజగోపాలయ్యగారికిచ్చి క్రిందటివారమున పెండ్లిచేసిరి. ఈ కుటుంబమున మొదటిభర్త చనిపోయెను.

ఒక సంతాపకరముగు మరణము:—ఇండియను సోషలు రిఫార్మరుప్రతికా సంపాదకులగు కే. జటరాజును గారి భార్య గిరి వ తేదీ ఆదివారమునాడు హృద్రోగమువలన కీర్తిశేషులైన వినుటకు చాల చింతించుచున్నాము. నటరాజును గారికిని వారి కుటుంబమునకును మానసభూతి నందించుచున్నాము.

రేలంగి వార్త:—17 వ తేదీ రాత్రి సుమారు 8 గంటలకు గొప్ప ప్రళయముగా ముట్టు గాలి ప్రారంభించి చివరకు, ఒక్క తుఫాను చిరుకులు పడి అంతట ప్రదర్భువారి యింటి కెదురుగా నన్న గవర్నమెంటు యింటివద్ద పడుగు పడి కాలి పోయినది. ప్రాణభయము కాలేదుగాని గోడలు బద్దలయి ట్టు చెప్పుచున్నారని అని ఎస్. వి. సంగమేశ్వర రావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

రాజధాని క్రిగలవానికి బహుమతులు:—మోపలా లు తిరుగుబాటులో రాజధాని కలిగియుండి పోరాడేవారికి బహుమతుల నొసంగుటకు గిరి వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి సైన్యము అసెంబ్లీకులకు మోచి. డి. సి. రెయిలీ వి. సి. యస్ గారికి దర్బారుచేసిరి. మానీయరుకు కలవర్మనా యరుగారు మున్నగువారు చాలమంది సభకు వచ్చిరి. ఒక్కొక్కరికి 50 ల కలగల మూడు పెండ్లివాచీలును గొలు ములును ముగ్గురికి ముప్పదాని రూపాయలు విలువగలవాచీలు 2 ఇద్దరికి ఇద్దరుపదాని అవాచీల లోపలికప్పుమీద బహుమతి పొందినవారి పేరులు వారు చేసినపరియతు వివరింపబడినది.

కిల్లకులో స్వభావభూమి:—కిల్లకులో హాలు వీధి లోనున్న స్వభావము నికరయోగముగనున్నది. ఈ స్వభావము లోడ్డుదరికి కొందరు పాశ్చాత్యులు నివసించుచున్న బంగా లాలకు చాల చేతనగానున్నది. దీనిని తీసివేయుటవలన నెవ్వరికిని ఇబ్బందలేదు. ఇతరులు చల్లమున మహమ్మదీయులకు చుట్టి నివసించు వారు మరియొక స్వభావభూమి నేర్పరచియున్నారు. ఈ భూమి సంతయును మహమ్మదీయులు బహుమతిగించుటలేదు గాన నిండు లో కొద్దిభాగమును మాత్రము మహమ్మదీయులొసంగి తక్కిన దానిని హిందవుల కేర్పరుపదగునని ఆ ప్రాంతవాసులగు ప్రముఖులు కార్యోచనము హెచ్చరించుటగాకి వ్రాసిరి.

మత్తుమందు వ్రాసుట:—మల్లా సరాయిలో మర్కాగలవాడగు నొక క్రైస్తవునకు పదిసంవత్సరముల వ్రాయుటలకు మాత్రమే యొక్కరితగలదు అట్లయొక పెరటిలో నొంటరిగా నుండి గా రగి సంవత్సరముల వ్రాయుటలకు మహమ్మదీయులొకడే తన జీవితమునందు తీసి ఆమెచేతిని కట్టుకొనెను. వానిలో నామె యవకతయై వానివెంట ముగ్గురైతే మరయున నన్న నెంటు బో నెపు మోస్తూలు పుట్టెనని పుట్టివెళ్లెను. అతడు నామె నెరిగిన తాను కొందర మె కెదురుపడి నీవిక్కడికి వచ్చితిని యందు గాన నన్న మహమ్మదీయుడు తీసికొనివచ్చెనని చెప్పుచు నామె వాని వెంట నడుచునాగెను. వారి కామాట వినగా ననుమానము కలిగినది. అంతలో నామె మహమ్మదీయుడు చల్లగా బాధపాటును. వారా పిల్లనింటికి తీసికొని వచ్చిరిగాని అపిల్ల స్వృతిలేకుండ పడియున్నదా తెలియుచున్నది.

సర్. పి. యస్. కృష్ణమూర్తిగారి భార్యగారి దానము:—ఎలామారు బాగోరువారుగారు కీర్తిశేషులైన సర్. పి. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారి భార్యగారు ధర్మకార్యములను చేయుటకు కృష్ణమూర్తిగారి భార్యగారు మొత్తము 25000 ల నిచ్చిరి. దొరతనమువారు దానిని స్వీకరించిరి. ఆ సొమ్ము నెట్టి ధర్మకార్యములకు వినియోగించుట యొక్క మో నిర్ధారణ చేయుటకు వా. గొ. క. స. య. మ. మ. త్వరలో నేర్పరచెదరు. తక్కిన వివాదములకులె కృష్ణమూర్తిగారికి పెన్నను సొమ్ము హెచ్చింపబడలేదని ఆయన స్వీకరించలేదు. ఆ పెన్ననును హెచ్చించి దానివంతకు, ధర్మకార్యములకొరకు వినియోగించవలెననిదని మరణనయమునగూడ వాయన మురియొక లేఖను వ్రాసిరి. ధర్మగారి కొరకు తీర్పుట కా పెన్నను క్రిందవచ్చిన సొమ్మునే ఆయన భార్యగారింట్లు ప్రయోగించిరి.

కొల్లాయిలవలన క్రొత్తిబాధ:—చిరకాలము నుండి మాగ్రామంలో క్రీడాడ అచ్చయ్యగారి భార్యగారు గానుండు గొప్పవాని మాగ్రామమునకు తిరుగుటకు ఉపయోక్తమై దివ్యయిన యుద్ధము సమృద్ధిగా కామధేనువుగది యెచ్చుచుండినది. ఇటీవల లోకలోభమువారు ఆ బావిలోని జలమును తమంతటామే జలము చేసుకొనుట నిబ్బడలచేసి జలయంత్రముచే నీటిని తోడి రాకుగొప్ప తోటలో చేర్చి జలము తీసుకొని పోవుచున్న ఏర్పాటుచేసిరి. తనకు కొద్దికాలము లోనే యంత్రము చేతిపోయిన కారణముచేత తద్వారా నీరు తోడడడ అగిపోయినది. జలము స్వయముగా చేదుకొనుటకు ఏకకలగ చేతులేను ఆ కారణముచేత బావిలోనినీరుచేత త్రాగుటకు అనుచు నేర్పడినది. ఇప్పుడు జలము పానయోగ్యమయిన యుద్ధము లేక “నీళ్లు రావచందా” అని అల్లాడుచున్నారు. ఇట్టి దుష్టిని గాక్షనవాసులందరైన బలమో లేక మాగ్రామచారులమో తెలియరావచ్చుది అని కొంతమంది తాలూకా విడగలూనుండి యొకప్పు వాని వ్రాయుచున్నాడు.

బొబ్బిలి మహారాజుగారి సందేశము:—నవంబరునెలలో సామ్రాజ్య రాజధాని కాపనరీయాలసభా సభ్యుల యొక్కలు జరుగను. ఈరెండు సభలకును రాజధాని లోని జమీందారుల ప్రతిభలుగ ఇద్దరు మహాత్ములు ఎన్నుకొనబడుదురు గనుక సభ్యులు కాగోరువారి నుద్దేశించియు, ఎక్కువైనవారి నుద్దేశించియు శ్రీమహారాజుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—“సభ్యులు కాగోరువారు, సభ్యులగుట గొరకు కొలక, లేక జమీందారుల కష్టములునుగూర్చి పాటుపడి మేలునీయుటకొకగా, యని యోచించుకొనవలయును. ఎన్నుకొనవారు ఎన్నుకొనబడువారు తమ కష్టములునుగూర్చి యోలోచించుకొక ముందువచ్చిగదా యని యెవరికో యొకరికి వోటిచ్చెదమని వాదనామయ్యగూడదు. చివరకు తమ వోట్లను ఎవరికిని వాదనామయ్యరాదు. కడపటికిన మన దరఖాస్తుదారు లెందరో చూచుకొని అందు మిక్కిలి యోగ్యులగువారికిని వోటిచ్చుట ధర్మము.” ఈ గంకేశము మిక్కిలి న్యాయమైనది ఇట్టి విషయములలో మోపాటులకు, స్నేహములకు, బాంధవ్యములకు, సహాయములకు దానియ్యరాదు. ప్రతిభిషదని సలకరించువారు అనేకుల కష్టములును జవాబుదారులయి యుండవలయును. అట్టి పదవులకు, మొగపాటుపడి, పెద్దన్నయ్యలను ఎన్నుకొనెదమని, తోడివారి నందరిని మనము దిగిగోతాలో దింపినవార మగుదుము. కాబట్టి శ్రీ రాజాగారి సహృదయతం బెడచెప్పుట బట్టక యాదరింప రాజధానిలోని జమీందారులను హెచ్చరించుచున్నారము అని ఆంధ్రప్రదేశ్ కాగియున్నాది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా హైందవసంఘము నె. 7 తేదీన ఈసంఘముయొక్క సాధారణసభకు కోలాధికారి డి. కృష్ణస్వామి శెట్టియారుగారు సభపేరున ఇండియనుబాంకులో రూ. 8497-8-1 హాజరున రూ. 67-5-11 అన్నా నిలువయున్నట్లే సేసివారు. కార్యదర్శులలో నొకరును జి. ఎ. స. 1914 సం. జూన్ 20 వ తేదీన జరిగిన కార్యనిర్వాహ సభ తీర్మానము ప్రకారము దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని మన సోదరులకు 200 సాసరిలును పంపినట్లు తెలియజేసిరి. వైవిధ్య శ్రీమత గాంధీగారు సొమ్ము శుభము అవసర లేనట్లు వ్రాసినట్లు కీర్తిశేషులైన గోకలేగారు పేరి తంతి యిచ్చినందున తిగి సొమ్ముపంప నవసరము లేనట్లు. అందువలన వైసదవారింపిన మూడుశేలరూపాయల నిలువయున్నదని నచేతగారు సభవారికి తెలియ. ఇప్పుడు స్వదేశీయనకువచ్చి సాక్షాత్తు గాబనితే యుచున్న శ్రీమత గాంధీగారు వచ్చిన దక్షిణ ఆఫ్రికా హైందవుల చాలమంది నిరాధారలై యున్నారు. కావువారలయొక్క పోషణయకొరకు ఈ నిలువ సొమ్మును యోగింప నిచ్చుకొనుటకు నడచెను గాను సభవారి గోరి. సభకు విజయంచేసిన శ్రీమత గాంధీగారు తదనుగుణముగా ననాధులను మరల తెలియజేసి దక్షిణ ఆఫ్రికా హైందవ సంఘముయొక్క యొక్కటి తూర్తిగా సాక్షకమైనది కావున నింతటితో నీ సంఘము యిగింపగలనని నుడిచిరి. దీనివైస ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యగారు నచేతగారు సలహా ప్రకారము నిలువ సొమ్ముకు కష్టములలోనున్న దక్షిణ ఆఫ్రికను హైందవులకు వినియోగించుటకై శ్రీమత గాంధీగారి కిచ్చుటకును, ఆరంభ ద్వైత్యముల కొనసాగించి గాన, నింతటితో నీ సంఘముగించుటకును తీర్మానింప వలయునని సభవారిని ఒత్తుచుండిగా సభవారువైరెండుతీర్మానముల నామె

బెల్లియనుల దురవస్థ. ఫాదర్ బీమా గారినివాకరమున లేఖ కూనూరు జూన్ 20:—కేరళకు చో బీమాగారు బెల్లియనురాజుగారితో బుట్టువుల డచ్చెనుగాను దురదృష్టమున బెల్లియనుల బాలుకు ఇట్లుచనినవి:—బెల్లియనుల బంధువుల కొనకుటలకును యుద్ధములో అపొధారముగ ప్రజలచుట్టితి గర్భిణీదేవుడుగనున్నది. ముతోతులయొగినచున్నట్లు, పట్టణములపల్లెల ధ్వంసమైపోయినవి. తిరుటకు అన్నము, క నిలువనీడలేక అల్లాడుచున్న ప్రజలకు ఇప్పుడ కొంచెమైనను ఎవరి తోచినది వారు ఇచ్చుచున్నాను. అప్రకష్టములను పదును మనమచేయుటయే ధర్మమనించుకొనున

ఈ కథాపనమును బలపరచుచు ఆగస్టున రాయగారిట్లు నడిచిరి:—మతములము. ఈ దురదృష్టవంతులకు మనకు విధి. మరణిల్లాలో నన్న కేతలిక్ సంగుము వారి చే మనకృతజ్ఞతను తెలియజేయుట చందాలను నమూనాచేయుటకు డి ఎవరికి తోచినది వారు ఇచ్చవలెన

The Fascinating Perfum OTTO DILBAHAR

అందరి మనస్సును రమించుట ఆటో దిల్ బహార్ మనోరమముగాను కొంతకాలముగాటి అత్యంత సారాయి మొదలగువాటియొక్క స్వంభంధము బావుగా నెనగా 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందనము వాసనను అభివించ వచ్చునో అంతఅనుభవించును. ఇక ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచు

వెల 1/2	ద్రాము 1-కి రూ. 0.8-0
1	ద్రాము 1-కి ,, 0.12-0
1/2	అవున్సు 1-కి ,, 2.0-0

బీబో దిల్ బహార్ సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 1 పీజినితీయవచ్చును ఓటో దిల్ బహార్ మేరును పరిశీలించి తీయవలెను. గొప్పగొప్ప చేరుగల దుకాణములలో దొంగును. అటు దొరకనియెడల సోల్ ఏజ్ సోల్ ఏజంట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అన్ టెమిస్కో కంపెనీ, మద్రాసు ఏజంట్:—మేతా ఫురమోర్తమ్ మూర్తి, నెం 29, చైనబజార్

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

REUTER INFORMS that no general Service message has been received since four O'clock yesterday evening.

GERMANY

German Soldier Shot.

For Inciting Disaffection.

LONDON, June 21.

A telegram reports the shooting of a German soldier at Thienau for inciting soldiers to disaffection.—(C. and M. Gazette's cable.)

German Volunteers.

A German Farmer's Statement and its Consequence

LONDON, June 21.

The "Morning Post's" Amsterdam correspondent says:—A Dutch journal learns that at Osnabruck a farmer has been fined £ 50 for stating that it would be unhappy for Germany if she had to rely on volunteers; that in one battle the volunteers cried for their mothers and fathers and had thrown away their rifles and deserted and that 50 volunteers were already condemned to confinement in a fortress and 7 have been shot.

A Great Turning Movement.

The German Advance in Galicia Described.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—Experts are of opinion that the enemy's advance west and south-west of Rawaruska initiates a great turning movement north of Lemberg. The Russian communique mentions that the advance was conducted on Friday and Saturday by great forces, including troops just brought from Belgium. There was desperate fighting on Saturday against the enemy who had crossed the Dniester and advanced. Vigorous Russian counter-attacks with the bayonet, however, drove the enemy back with great loss, two thousand prisoners being taken in one village alone.

Kaiser Takes Command.

LONDON, June 21.

It is reported that the Kaiser has taken supreme command in Galicia.

Prussia and Peace.

Prussian Statesman's Utterance.

LONDON, June 20.

AMSTERDAM.—Talk of peace in the Prussian Diet drew a speech from the President in which he said:—Peace is in God's hands. The greater we emerge from the war, the greater will be the endeavour of our adversaries to snatch by a new coalition what we have gained. Our security depends on our own strength.

Germany and Galicia.

Warning Against Undue Optimism.

LONDON, June 20.

AMSTERDAM.—The people in Germany are being encouraged to expect great things in Galicia, but not to display excessive optimism. The Germans are described as having continual successes, but the power of Russian resistance is semi-officially emphasised. We must not forget what a dangerous enemy Russia is, it is pointed out, because she has human material that can only with difficulty be exhausted.

The Germans at Libau.

Prince Henry of Prussia's Declaration.

LONDON, June 20.

PETROGRAD.—Prince Henry of Prussia and General Von Hindenburg visited Libau. The Prince in a speech to the Officers declared that Libau would be held to the last extremity because it was the key to the Baltic.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

CALCUTTA.

Sir T. N. Palit's Endowment to Calcutta University

The Suit in the Calcutta High Court.

CALCUTTA, June 21.

To-day a special Bench of the High Court, consisting of Justices Inam and Greaves, were engaged in hearing a brought by Mr. Jitindra Nath Palit, Barrister, against Mr. Lokindra Nath Palit, retired Indian Civil servant, Mr. S. C. Mullick and the Calcutta University declaration that two deeds of gift made by the late araka Nath, Palit, in which he has made over about ten lakhs of rupees to the Calcutta University, were null and void. The first two defendants are sons of the late araka Nath. The first two defendants are sons of Sir Taraka Nath's estate. Counsel for the plaintiff opening the case, laid that on the 12th day and on the 7th October Sir Taraka Nath by two purported to make an endowment of certain property to the Calcutta University on certain conditions. It was not a gift but a contract by Sir Taraka Nath, on the one hand, said he would obtain provisions for the endowment of two Uni-

TELEGRAMS.

versity Chairs, and the University on the other hand covenanted to supply two lakhs for holding a College of Science and to make recurring grants. The rights and powers of the University were governed by two Acts. The University purported to bind itself to pay two lakhs. Then there was no proper acceptance. The Syndicate did not accept it. Only Sir Ashutosh Mukherjee, then Vice Chancellor, signed it. Even if the Senate accepted it, the previous sanction of the Governor-General was necessary. The case is proceeding.

The Breach on the A. B. Railway.

CHITTAGONG, June 21.

The railway line between Kusiyara and Sylhet on the A. B. Railway has been repaired, and trains are running now as usual.

Bonded Warehouse's Application.
TO WIND UP GRIFFITHS Ltd.
Application Withdrawn.

CALCUTTA, June 21.

The application filed on behalf of the Bonded Warehouse for the winding up of Griffiths Telegram Company Limited, on the ground that the latter had not paid certain rents to applicants, came on for hearing to-day before Justice Chaudhuri at the High Court. Mr. R. C. Banerjee who appeared for the Bonded Warehouse informed the Court that since his application was made the Griffiths Telegram Company had paid the rents but the counsel asked this Lordship to allow the case to stand over for two months. The Griffiths Company had agreed to pay costs and the adjournment was only for the purpose that costs might be taxed. On their paying costs the Bonded Warehouse would withdraw the application. His Lordship granted the prayer.

BOMBAY.

Disposal of An Illegitimate Child.

By Duping a Blind Beggar.

BOMBAY, June 21.

A novel way of disposing of an illegitimate child is reported. On Friday last a woman went up to a blind beggar woman, who was begging for alms on the roadside, and handed over a female child to her, asking her to look after the child while she went to the lavatory. The stranger, however, failed to turn up, and the blind woman handed over the child to the Police.

Indian Specie Bank in Liquidation.

Applications to the Court Disposed of.

BOMBAY, June 21.

In the Bombay High Court, in the matter of the Indian Specie Bank in liquidation, Justice Macleod has disposed of an application for permission for the issue of calls for the remaining Rs. 50 per share from the shareholders. The Judge remarked that he would not stop the process of liquidation at this stage, after it had been in progress for a year and a half. He made an order for the call, but ordered that notice of the call should not be sent out for a fortnight. If within that period the Judge was asked to summon a creditors' meeting to consider any formulated proposal, he would consider whether the liquidator should stay his hands in proceeding to enforce the order of the Court.

Another application in the same matter was disposed of for ordering payment to petty claimants up to Rs. 10 in priority over other claimants. Mr. Setalvad opposed this on behalf of Raja Bahadur Sival Motilal, a creditor of the Bank, but the Court sanctioned the proposal.

A Fatal Mistake.

An Ayah Killed.

BOMBAY, June 21.

Of late burglaries around the suburbs of Bombay bordering on Bandra have been of frequent occurrence. Early this morning the residents of the hilly suburb of Villaparla were roused by two loud reports from a gun. On enquiry it transpired that one of the residents, mistaking for a burglar his ayah, who was moving about at the time, fired the shots, killing her outright.

Lord Willingdon & Bengal Governorship.

RUMOUR CONTRADICTED.

Mr. Winston Churchill likely our next Viceroy.

BOMBAY, June 21.

The "Bombay Chronicle" contradicts the rumour which has appeared in a Calcutta journal to the effect that Lord Willingdon will go to Calcutta in March next as Governor of Bengal and says:—There is no likelihood whatever of Lord Willingdon leaving Bombay for another province in India before his term expires.

The paper believes that Mr. Winston Churchill is most likely of all those mentioned to come out to succeed Lord Hardinge.

The Bombay Imperial Fund.

BOMBAY, June 22.

The Bombay Presidency branch of the Imperial War Relief Fund now amounts to 36 lakhs 48 thousand rupees.

33 Liquor Shops Reduced.

Bombay Government's Press Note.

BOMBAY, June 21.

A Bombay Government press note states:—In pursuance of the policy of reducing the number of shops for sale of intoxicants one country liquor shop in Bombay town and 32 shops in all districts have been closed from this official year. Put in the district of Kaira where prevalence of illicit distillation is one of the conditions that helped to keep alive spirit of lawlessness on the part of one section of the population the Government have taken special action to suppress the practice and have

TELEGRAMS.

increased the number of shops from 55 to 80 as it was conclusively proved that the paucity of shops and difficulties in obtaining licit liquor merely fostered illicit distillation without in any way promoting the cause of temperance.

Mail Steamers.

BOMBAY, June 21.

The English mail steamer "Khyber" with the incoming mails of the 4th and 11th instants having left Suez at 5 P. M. on the 19th instant is not likely to arrive in Bombay before Monday the 28th instant.

The P. and O. "Kashmir" which left with mails from Bombay on the 29th ultimo arrived in London on Sunday the 20th instant.

The Bombay Share Market.

BOMBAY, June 22.

At the Bombay share market yesterday cotton mill shares stood almost steady but considerable activity prevailed in Tata Iron and Steel Shares and quotations dipped rapidly the closing tone indicating easiness for July delivery. Davids opened 551-4 and closed 556-12; Fazulbhai opened at Rs. 410, declined to Rs. 406½ but closed at 408½. Standards were from Rs. 970 to 980. Madhabji stood firm at Rs. 1140, Swedshi 1470, Centrals 1862 8, Ahmedabad advance at 740. Finlays declined to 267½, Indian dyeing and belsching shares to 121½ and Indore railways to 183½. Bombay Burma Trading changed hands at Rs. 927½. Bombay Electric Tram ordinary were placed at Rs. 217. Bank of Bombay shares were in demand at Rs. 1645. Bank of India shares were quoted at Rs. 56½ and central Bank of India shares were in demand at Rs. 18. Ahmedabad Prantij railway shares were quoted at Rs. 660. Amritsar Patti at Rs. 155 and Ahmedabad Dholkas at Rs. 126. Tata iron and steel ordinary declined to Rs. 101½, deferred opened at Rs. 193 dropped to Rs. 186 but at close improved to Rs. 190. Tata Hydro-Electric ordinary improved to Rs. 1135. Business in 3½ percent G. P. notes was reported at Rs. 93-5-8. Port Trust bonds were placed at par.

PUNJAB.

A Sikh Fired by Military Guard.

Mistaken for a Dacoit.

LAHORE, June 21.

A regrettable incident is reported from Amritsar in which a Sikh soldier and his companion who were walking along the railway line on the 18th and 19th night were fired by the military guard on the Canal bridge who were on the look out for dacoits. One man was hit and is in the hospital.

Judgment In a Dacoity Case.

All the Accused Acquitted for Insufficiency of Identification.

LAHORE, June 21.

Judgment was delivered in the Turk dacoity case (under section 395 I. P. C.) by Mr. Keough, Special Magistrate, Jhang, on the 14th June. A gang of about 25 of 80 dacoits was said to have raided the village of Turk in Jhang district and looted the shops of Sawaya Ram and Jassa Ram, taking away goods and cash of the estimated value of Rs. 300, besides some account books. Seventeen men were charged by the Police in this case, but only four of them were present before the Court, thirteen men being absconders. The Magistrate held that identification of the accused was not sufficient to warrant conviction owing to the shadows cast inside by the roof which cut off most of the light, and it was not corroborated by reliable evidence. All the accused were therefore acquitted, and the Court ordered that no further action be taken against the absconders.

A Fire in a Cigarette Store.

LAHORE, June 21.

A fire broke out to-day in a Cigarette and general store godown inside Shahlimi Gate, Lahore city, but thanks to the promptness of Superintendent Newlands of Fire Brigade who saved a young man it was soon got under control. Damage was about 5,000 Rs.

UNITED PROVINCES.

A Dyeing Class.

To be Opened at Cawnpore.

ALLAHABAD June 22.

It has been decided to open a temporary dyeing school at Cawnpore from 15th July, under the direction of the Assistant Technological Chemist. The course will extend over ten months and 8 students will be admitted at first, preference being given to professional dyers. The course will be thoroughly practical and will embrace cotton, wool and silk fabrics and all operations necessary for dyeing properly the stuff made of them.

Taringiri A New Hindi Monthly.

(FROM A CORRESPONDENT.)

BENARES CITY, June 21.

A new hindi monthly entitled the Taringiri has appeared from the Benares Cantt it seems to revolutionize the present hindi literature as far as monthlies are concerned having first class articles and poems from the men of the best hindi writers besides coloured portraits and many other important illustrations. The general get up is like the first grade English Bengali and Marathi monthlies of India. The annual subscriptions being rupees three only it is expected to command extensive circulation.

TELEGRAMS.

The Spécial Tribunal.
Two Mahomedans Trial.

BARISAL, June 21.

The Spécial Tribunal commenced hearing to-day of the case in which two Mahomedans are charged with dacoity at Auliapara on 7th March. The dacoits numbered 20 to 25.

BURMA.

A Public Meeting.
To Congratulate Mr. Jamal.

RANGOON, June 19.

A largely attended meeting was held at the Victoria Hall this evening at which representatives of the various denominations were present to offer their congratulations to Mr. A. K. A. S. Jamal on his being conferred the title of C. I. E. Mr. P. C. Sen, the Administrator-General, Burma, presided. The President in the course of a brief speech said that Mr. Jamal who was the first Indian in Burma on whom this title had been conferred was well-known in the province where he resided forty years. His munificence extended not only to his own co-religionists but to all classes irrespective of caste and creed. Mr. Jamal's career has been unique and he was respected by Europeans and the people of the various denominations who admired him for his versatile intellect, boldness in trade, shrewdness in business and courage in commercial undertakings. He was a well-known patron of education having established schools and hospitals in his own country and several educational institutions in India and Burma. An address by Mr. C. C. Cameron, Secretary of the Municipality was read offering the heartiest congratulations on behalf of the citizens of Rangoon. The address referred to the long connection of Mr. Jamal with the province during which he had built up various industries successfully particularly Indo-Burma Petroleum Co. Ltd. It further alluded to his princely donations towards education among which was half a lakh to the Aligarh College and to his purse being ever open towards public movements.

Mr. Jamal in reply heartily thanked them for their congratulations. Poor as his service had been he could not but be gratified at the recognition of them by His Gracious Majesty the King Emperor but what gave him reasons to be proud was the appreciation of his distinction conferred upon him by his fellow citizens in Rangoon to-day for which he would always be proud for the rest of his life. What little he had done for education was his duty to do and that did not entitle him to lay claim to all the generous things that had been said about him. He only wished and hoped he might prove worthy of the encomiums that had been so kindly bestowed upon him. The most potent factors according to his humble belief and conviction in the advancement of the country were education of the people and development of the industrial enterprises. Whoever therefore strove in any of these directions was doing the duty which he owed to his country. There was a great field for industry in the country and unless and until they directed their utmost energies in that direction they could not take their place in the onward progress of nations. He was grateful to the benign Government for the distinction conferred upon him and to them he once again tendered his grateful thanks for their kindness which would stimulate him in his efforts to be of the greatest service to the Empire, to his country and last, though not least, to Rangoon of which he was proud to be a citizen. Mr. Jamal was presented after being garlanded with a bouquet by the Secretary of the Town Branch of the Y. M. C. A. The address was encased in a silver casket. Several speakers spoke and the meeting dispersed.

SOUTH INDIA.

The P. and O. S. S. Nubia.
Grave Doubts Regarding Refloating.

COLOMBO, June 21.

The "Nubia" passengers for Colombo have been landed, while those in transit have been transferred to the P. and O. "Kashgar," bound for Yokohama. The vessel is believed to be on a reef, and grave doubts are held regarding refloating her. She lies broadside to the land and has a bad list seawards. The sea is smoother to-day.

Failure to Refloat the Vessel.

The continuous efforts of three tugs to pull off the "Nubia" have been abortive, and it is understood that the Peninsular and Oriental Company are sending to Bombay for a big tug. The stewardess has been brought ashore and the cargo is being jettisoned.

A Passenger's Story.

Mr. M. S. H. Abdullally, the well-known Colombo merchant, returning from a visit to Bombay, interviewed, said: "When the 'Nubia' ran aground shortly before a quarter to five o'clock yesterday morning, nearly all the passengers were below, most asleep. There was no heavy bump, and all I felt was a slight jar, or a tremor as if the vessel were grating against something. It was quite dark and a heavy sea was running with a strong-set towards the shore. The Captain tried to back the vessel off, but the current must have been too strong. The waves began to break against the side of the ship, forcing her against the reef. There was no excitement or panic on board although the ladies began to get alarmed when the ship commenced to list to starboard. The Captain and officers continued to make every effort to back the steamer away from the shore, but the list became more and more noticeable towards daybreak. The waves were very high and frequently broke right over the ship. Owing to the list it became very difficult for the passengers to move about the deck, and all were placed on portside which was high out of the water. When day broke, we could see people on the shore quite plainly and, so far as the male passengers were concerned, they felt no alarm, since though the worst came they could swim ashore. In the afternoon the Captain decided to send the passengers ashore, and we were taken off in a little pilot boat to the pilot launch.

TELEGRAMS.

The sea had become very much calmer now, and we were transferred to a launch without much difficulty. We didn't take luggage but all the luggage of every passenger has since been brought to shore.

The Travancore Legislative Council.

TRIVANDRUM, June 21.

The Travancore Legislative Council met to-day at 12 noon the Dewan presiding. The Nanjinad Vellala Bill, the Land Conservancy Regulation Amendment Bill and the Criminal Tribes Bill were introduced. Consideration of the Select Committee report on the Christian Succession Bill was adjourned. Report of the Select Committee on the Companies Bill is being read and discussed at length when the Council rose for lunch at 2-30 to meet again at 3-15. The Council will meet to-morrow also.

Dassera Exhibitions Stopped Owing to War.

MYSORE, June 21.

Owing to the prevalence of the war it has been decided not to hold the Dassera Agricultural and Industrial Exhibition this year.

The Y. M. C. A. Reading Room.

Speech by Sir. F. Nicholson.

COONOR, June 22.

Last evening at old Municipal Hospital Buildings Sir Frederick Nicholson performed opening ceremony of reading room in connection with Young Men's Christian Association. The Secretary gave a brief sketch of work stating they were able to enroll sixty young men of different nationalities and various walks of life as members and enlist sympathisers of men like the Bishop of Madras Messrs. Gray, Rhodes, James, Roberts, Stanes and Revd. P. Rose. The Sub-Collector was particularly thanked by the Secretary for a promise of a plot of land free for the erection of the building. In conclusion Secretary stated it was a happy coincidence that the opening day happened also the birthday of His Excellency the Viceroy. Revd. P. Rose in an eloquent address asked the members to take for their mottoes unity, activity and loyalty. Incidentally the speaker referred to India's loyalty in sending a large contingent of Indian troops to front. On the occasion of landing of the first contingent the speaker being in Europe was able to measure the enthusiasm of people there. Mr. Sitters one of the Secretaries of Young Men's Christian Association at Madras referred to the work performed the members during the present was also in the Russo-Japanese war. He finally offered some advice asking the members to look to the National Council for moral support.

Sir Frederick Nicholson said a few words of welcome to the members and remarked that the objects of a Young Men's Christian Association were not merely the establishment of a reading room on even of a literary society or library or recreation club but all the object which such an Association means in the way of united friendship, mutual help and willing service. The keynote of the Association is continued in the Young Men's Christian Association mottoes viz, friendship and service and this Coonor Association was formed in order that the members may meet together as friends and serve one another in the spirit of friendship. It was not only they entered into co-membership and thus made it possible for the United members to obtain advantages which they could not obtain singly but that they joined together for purposes of friendly intercourse and for the more deliberate acts and results of mutual service. Some one said that the keynote of the nineteenth century was competition but assuredly that of the twentieth century would be co-operation, mutual help the bearing of one another's burden as St. Paul said in all the numerous ways which friendship and willing service can devise. He also reminded the members that it was not only Young Men's Association but a Young Men's Christian Association. They had begun this their first meeting as an Association with prayer and this should be a perpetual reminder that Christian principles are to be the guide and Christian progress, Christian Charity, Christian service are to be the objects of the Association that Christian principles, methods and methods and practice should as it were be woven as golden threads into the whole fabric and give it its distinctive character. He then formally declared the reading room open and wished it and the Association every increase and prosperity. Subsequently Sir Frederick Nicholson announced that Dr. Fraser Campbell much regretted his inability to be present, but sent his wishes for the success of the Association and would contribute a number of books as the nucleus of a library.

Belgian Sufferers A Pathetic Letter.

A Fund to be opened by Catholic.

COONOR, June 22.

The Revd. Father Bechu from the pulpit of the Catholic Church made the appeal for the relief of the Belgians. In doing so he read a pathetic letter addressed by the Duchess of Vendome, sister of the King of Belgium, to all Catholic Bishops. The following are extracts: "Horror of the present war as well as the occupation of the whole of Belgium by enemy's troops have reduced it to heart rendering misery. From churches, cities, villages formerly so prosperous many have been plundered and destroyed. All now deprived of their resources needed money for their maintenance. To bring them some relief in dreadful state I, sister of His Majesty King of Belgium, in the name of Cardinal Mercier and of our Bishops venture to appeal most earnestly begging that a collection will be made in churches. Smallest offerings will be thankfully received. Giving to a country which met such dreadful experiences from invaders and which is so devoted to Catholic Faith is charitable deed." Bishop Augustus Roy of Coimbatore while endorsing the appeal remarked "As Catholics we are bound to help according to our means this unfortunate country and we here in India

TELEGRAMS.

are bound to do so not only for the safe of humanity and charity but for gratitude also. In this diocese nearly every church has been erected and for the most part also maintained by the United charity of the Catholics of Europe. Offerories at Catholic churches here on the 27th instant towards Belgium relief will be opened.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

1858 సంవత్సరమున సిపాయిల తిరుగుబాటున కొక సంవత్సరము పిదప, చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడినది. విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడిన సంవత్సరమున మొట్టమొదట బి. ఏ. పరీక్షా కృతార్థులగుచిన యాతర్లొక జేతము కై నపుడు విశ్వవిద్యాలయము యొక్క నిబంధనలను కట్టుబాటు నియమించుచు ముగించడము తెలిసికొన్నాము. ఈ ఏబది సంవత్సరములలోను విశ్వవిద్యాలయ మధికముగ వృద్ధిగాంచి, అనేక మైన ముఖ్యమైన మార్పుల నొనరించి యున్నది. ఈ మార్పులలో గొప్పయింది వారి కొన్ని చేతుగును కలగజేయునదిగ నున్నది. పాత లభ్యములగునూ, చిక్కులు గలిగినవిగునూ నగుటయేగాక మిక్కిలి కష్టతరములయ్యెను. ఏమైనది కఠోరపాతల చేయుచున్నట్లు నానాటి కల్పిస్తుంది అనన్వవిగా తిరుగుతున్నది. గానియూ పద్ధతిపూర్వకముండలేదు. ఏలన 41 సంవత్సరములకుండటమేమి బి. ఏ. పరీక్షా కృతార్థుల నొందినవారు పరీక్షకు 11 మంది విద్యార్థులైన లేక యుండిరి. మా కెనిమిదిరోజుల వారతరీక్షయే కాక మాకందరకు భయమున వుట్టించు పద్ధతియైననుల వాచా పరీక్ష గూడ నుండెడిది. కలెక్షనుగాని ఈ క్రమములగునట్ల వచ్చునని యూహించి యుత్తరపులు తయారుచేయుటక గాని వీలులేక యుండెడిది. వాచాపరీక్ష వై రెండుపద్ధతుల కడ్డుదనమునుండెడిది. అప్పుడు విద్యార్థులకు విద్య నేర్చు విధానము మత విషయమునందు తగ్గ తక్కిన అన్ని విషయములలోను విద్యార్థుల తెలివితేటలను వృద్ధిచేయునదిగ నుండెను.

ఇప్పుడంతయు మారింది. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయ సంఘమునందు పెద్దపెద్దల నిచ్చినవారు కొందరు న్యాయ వాదనలకొందరు శ్రద్ధతోవారు మరికొందరు సభ్యులుగ నున్నారు. మొదటిరెండు తెగల వారికి నభిప్రాయము లేమియును కలియుట లేదు. ఇక నూడవ తరగతి వారన్నవో సమయానుకూలముగ నవమార్గై యున్నారు. ఈ రీతిగ అనేక రకములవారు సభ్యులుగ నుండుట వలన కఠినములగు మార్పులనేకము చేయవలసియును నానాటికి వృద్ధియగుచున్న విద్యార్థుల సంఖ్య నిరంతరమును ఆంధో శాసనతో గూడిన చిత్తవృద్ధి గల్గియుండుటయున్న సంధి విందుచున్నది. గాంతరక సవత్సరపు శాసనము నుండి యట్టి స్థితి మరింత యధికమైనది. ప్రతి సంవత్సర మేమియో యొకమంచి నిబంధనను తొంగించి దానికి బదులుగ మరియొకదాని నందుచుండుదురు. మరుసటి సంవత్సర మా సంబంధనను మార్చి వేరొకదాని నందుచుండుదురు. ఏబది సంవత్సరముల నుండి యున్న పెట్టికులేషను కఠినును సరిగ జరిగించుటకు గాని దాలో మార్పుచేయుటకుగాని చాలక విడిచిపెట్టుటచే నా పరీక్ష కాలక్రమమున క్షిణిగతికి వచ్చినది. సర్వకష్టతల సజ్జితము పెనుబారి నిబంధనలన్నిటిని రద్దుచేయు వాడుకగలవారైనట్టియు దొరతనమువారు నూజులీరింగు సర్దిఫీటు అనునొక కొత్తపరీక్షను దెచ్చిపెట్టిరి ఈ పరీక్షవలన ప్రతిసంవత్సరమును ప్రజలు మరిత అయివ్యముగలుగుచున్నది. ఇప్పుడే పరీక్ష నియమమును దిట్టించారు లేదు. గాన కొంతకాలమున కీపరీక్షయు రద్దు అగునేమో యనుసందియును కలుగుచున్నది.

నూజులు ఘయనము పరీక్షవలన కలుగు నుపద్రవములు తొలగించుటకై కొత్తనిబంధమును సిండికేటువారు ప్రకటించిరి. వానిని వేరొకవోట వివరింతుము. ఆ కొత్తపద్ధతిములు విద్యార్థులకుభరింపరానిభారములు తెచ్చిపెట్టుచున్నవి. దేశభావలో వ్రాయబడిన పుస్తకములను పరీక్షల విషయమే విద్యార్థులు కలుగ చేయవలెను. ఆభావ నాజుగక ఫలమునండి మాత్రమే వాడవలెను! ఇంచాడవాడ సిరికి వానిని పెద్దరాతి క్రిందనుండికొండమీదికి కొండమీదికిగునకును ఎల్లప్పుడు దొరలించుచు యజ్ఞాపించిన యున్నది. నిజముగ విశ్వవిద్యాలయము వా లేమిచున్నాలో వారికే తెలియదు. దక్షిణఇండియాలోని జనులు విశ్వవిద్యాలయమువారిచే లో మట్టిముద్దలవలెను. ఆ మట్టిముద్దల విశ్వవిద్యాలయమువారు తమకు రీతిని మార్చుచున్నారు.

పరీక్షయే గాలిలేని జనసమృద్ధ మైన పాతశాలలో జుండుటచేతను, ఇంటికింద నొకయోగంట లెడతెగ. చేతకు త్వరితగతి భుజించుటచేతను వ్యాయామము చేతను వారి యారోగ్యము చెడి వారు కల్యాణకల్పవృత్తి తనముండే నలువదియైదేండ్లు రాక పూర్వమే మున్నార.

అభివృద్ధి నొందగిన భావి పురుషులంతయును వహించి కలిగించుట కత్తవారులగు వా రెవ్వని కిక్కి పేట్టియుటపైక వ్రాసినది.

హామిలు.

I

ఒక విన్నవము.

అయ్యా,

ఈనెల 11 వ తేదీ దిన పత్రిక 2 వ పుటలో మొదటికాలము యొక్క అంతున, "ప్రతిజ్ఞా నిర్వహణము, మరియొక పేరులేనవల, ఈరెండునవలలను జూన్ 80 వ తేదీ లోపల గ్రంథభాండాగారములకు సగము ధరకేల్పెదనని ప్రకటించిరి. ఆ కార్యదర్శనము, చిరునామా, ఆ రెండవ నవల పేరు, ఒక్కొక్క నవల యెన్ని పేజీలుండవచ్చును, అసలు ధరయెంత, ప్రస్తుతము కట్టించి యిచ్చుచున్న యెంత, ఈ విషయములు తమ పత్రికలో ప్రకటించినట్లుయిన పుస్తక భాండాగారములకు పంపింపగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

కార్యదర్శి.

శృంగారపురం, భూపదాయినీ గ్రంథభాండాగారము.

[మొదటినవల కృష్ణమూర్తి విజయము. పుటలు 84 వెల రూ. 0-0-0. ఇప్పుడు ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు, సగము వెలకు, అనగా రూ. 0-2-0 కి యివ్వబడును. రెండవ నవల ప్రతిజ్ఞా నిర్వహణము. 80 పుటలు. వెల రూ. 0-2-0. ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు ఒక అణా కియ్యబడును. ఈరెండు నవలలకు ఒకే సారి కొనవలయును. తపాలాభర్తలకు. ఈ నవలలు వలయు వారు: ఎం.వి.ఎస్. శర్మగారు గోపాలకృష్ణ పుస్తకభాండాగార కార్యదర్శి ఒంగోలు. గుంటూరు జిల్లాకుని (వాయుడు.)

II

ఆంధ్ర సమాజము

అయ్యా!

ఈనెల 12 వ తేదీన నందియాల తాలూకా పాణియం గ్రామం ఆంధ్ర సమాజమువారు మ-రా-రా-త్రి, నందియాల సబ్ కలెక్టరుగారియన వి.టి. రూరత్ ఫర్జున్ ధోరవారి అగ్రాస నాధిపత్యముక్రింద నొక సభ జరిపిరి. ప్రధమమున బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులయిన మ-రా-రా-త్రి, దుర్గి రాజు బాలసుబ్బయ్యగారు రాజభక్తిని గురించియు ఆంధ్ర ప్రజాభివృద్ధిని గురించియు వచ్చు తెలుగున మధ్య గ ముచ్చటించి పరమేశ్వరప్రార్థనతో విరమించిరి. ఆంధ్ర సమాజములచే స్థాపితమయిన బాలికావిద్యాల బాలికలు కర్ణానందదాసుగారు మంగళగిరియును బాడిరి. ఆంధ్ర సమాజాధ్యక్షులయిన మ-రా-రా-త్రి, ఉప్పు భీమకేశరావుగారు సమాజాభివృద్ధిని గురించియు బాలికాపాఠశాల జననమును గురించియు తమ వాగ్దారి వెల్లడిపడె ముచ్చటించి పాఠశాలను దొరతనమువారి అధిపత్యముక్రింద చేర్చుకొన బ్రార్థించుచు యథాస్థానము నలంకరించిరి. పిమ్మట మ-రా-త్రి, వి. రామ చంద్రరావుగారు శ్రీవిద్య నడకొంది మధ్యవ్యాసము జరిపిరి. అంతట అగ్రాసనాధిపతులు బాలికలకు బహుమానముల నొసంగి సమాజకులూసర్వ సత్కార్యములగునియోడ సమాజ కుల కొక్కెదీర్చి వాగ్దానముచేసి తమయాసన మలంకరించిరి.

సభికులందరూ వానిందనిమగ్నులై లేచి చక్రవర్తి గారికి యీ సంగ్రామమునందు విజయంబుడ గూర్చి దేవుని ప్రార్థించిరి. సభికుల యానందముపేరమిది కరతాళధ్వజుల మ్రోగు మండెను. అగ్రాసనాధిపతులు అధిపత్యము వహించినట్లుకు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనలు లాచరింపబడి సభ ముగింపబడెను.

పాణియం

కార్యదర్శి.

III

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామిగారు-సవరణ.

అయ్యా,

లక్ష్మణస్వామిగారు మే 27 తారీఖు పత్రికయందు ఒక సవరణ యని పేరు పెట్టి ఒక విచిత్రపు సవరణను చేసి యుండిరి. వారి సవరణ నేను వ్రాసిన దానిని బలపరచుచున్నది. మీరు సభకు వచ్చిరి. కాని మీరు మనస్సు మాత్రము రాలేదు. కృష్ణారావుగారు తామివాక్య కాకినాడకు వెళ్లుట తటస్థించిన దనియు, అచ్చట నొక కాన్పురియగారితో శ్రీ వీరేశలింగ పుస్తక భాండాగారమును గూర్చి ముచ్చటించితిమనియు, ఆ కాన్పురియగారు వారి తండ్రిగారి జ్ఞాపకార్థమే కొన్ని సంస్కృత గ్రంథముల నిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసినదనియు, భాండాగారముయొక్క పేరు వారిచెవికి వోకినతోడనే సంఘ సంస్కర్తలను దూషించుచు గ్రంథముల ఇత్యునని చెప్పెదనియు మన వైసు వ్రెసిడెంటుగారు సభలో చెప్పలేదా?

బంగారాజుగారు ఈ భాండాగారమునకు సంఘసంస్కర్త లును బ్రహ్మసమాజికులును ఆగు పంతులుగారి పేరుండుట తమకు ఇష్టములేదని వారు సభలో చెప్పియుండ లేదా? ఈ కారణమునవల వారు కొన్ని గ్రంథములను భాండాగారమునకు ఇచ్చుగించినారుకాదు. వీరి అయిప్తమును మీరు సభలో వక్కాణించి యుండిరికదా? ఈ భాండాగారము చేయుచున్న విద్యాదానమును చూచియే తాము వివేకానంద స్వామివారి గ్రంథములు కొన్ని కొని ఇచ్చితిమనియు, పంతులు గారిపేరు తీసివేసినయెడల ప్రజలు సంతోషించి హెచ్చు పుస్తకముల నిచ్చెదననియు వారు సభలో చెప్పియుండలేదా? ఏమంటే, లక్ష్మణస్వామిగారు! ఇట్టి విచిత్రపు వ్రాతలు, వ్రాయక ఇట్టి పతకపాతకపుతము చేయక మీరు ఇకనైనను తగు పెద్దయజ్ఞుల దగ్గరకుపోయి సత్యమును తెలిసికొనుడు.

కృష్ణారావుగారు ఈ కారణమును చెప్పియుండిరి. ఈ కారణము వారికిని వర్తించును. నిజముగా వారికి భాండాగారముమీద అభిమాన మున్నయెడల, నిజముగా వారు దీని అభివృద్ధి కొరెనయెడల, మీరు తమ పదవికి రాజీనామా ఇచ్చెదరు రాజము హేంద్రవర పురవాసి.

IV

ధర్మరక్షణసభ-బెజవాడ.

అయ్యా,

ధర్మసంరక్షణసభ క్రిందటి సంవత్సరపు జూను నెలలో యెవ్వరు టవును హాలులో శ్రీమత విజయవారి భావనా చాన్సుల వారి అధిపత్యము క్రింద నేర్పరచబడినది. ఈ గ్రామము నందలి కొందరి అధికారులయొక్క దుర్మితము ధర్మసత్రములయొక్క ఆక్రమణములను ఇప్పటివరకే అప్పుడు మెండుగా నుండెను. వీనిని తగ్గించుటకై యొకకొకరు ప్రత్యేకముగా పూనిక చేయగా వారివారికి పెక్కులిక్కట్లులు స్వకార్యనిధి పరాయణులైన తత్సంబంధులచే ప్రయోగింపబడుచుండెను. సంఘముగా ఏర్పడి పనిచేసినయెడల బాధలు అంతగా నుండవని తలచి ధర్మ సంరక్షణసభ ఆరు పేరుతో ఏర్పడినసభకు మ||రా|| దాసు మాధవరావు పంతులుగారు, కింగరాజు వెంకట సుబ్బారావుగారు పి. జి. కే. అయ్యంగారు, బారిష్టరు. శతావధాని వేమూరి శ్రీరామకృష్ణులుగారు, శతావధాని వారా యణరావుగారు, కొవెల మూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు మొంబర్లు చేయుచుండిరి. మన సంఘములో వైర్య సాహస విశేషములతో పనులు నెరవేర్చుటకు భారమంతయు వక్రీణే మాయుచున్నార. ఈ సభయొక్క యద్యయములను నెరవేర్చు భారము వక్రీణే మెంబరులయందు అధికముగా నుండినను సత్రముల కృతపరచుటతో డి. వి. హనుమంతరావు పంతులుగారు వ్యతిరేకులగుచుచే మా యజ్ఞభయముచేతను సో జడ్డి కృష్ణ స్వామిగారుగారికి వీరికి కలిగిన అన్యోన్యమునబట్టియు నభి జడ్డిగారు ప్ర ప్రథ మ ము లో నె చెరు మ ను గారి త ము కు నా రి యం దు గల ప్రే మను విం దు పూర్వకముగా నూదించియుండుట కల్లును కాబోలు కవిటీ మెంబర్లు ఎవరును పూనికచేసి ధర్మ సంస్థాపనకై పాటుపడి యుండిలేదు. బెజవాడ గ్రామము ఉద్యోగస్థుల యొక్క శ్వాసాయపరిపాలనా విషయములో నేమి పోకిరియొక్క అకృత్యములలో నేమి మిక్కిలి దుస్థితిలో నున్నదని చెప్పట కెవ్వరు సంశయించరు. ఈ గ్రామము ఎప్పుడు బాగుగా గలదో ఎట్లుగా బాగు గాగలదో పరమేశ్వరునికే తెలియవలెను. గ్రామస్థులలోనా వికమత్యములేదు. ధర్మరక్షణ సభా యాజులూ అంత గారేను. అధిక యెవరైన నొకరు మంచిపని పూనుకొనిరా వెంటనే దాని విధులనునకు ప్రయత్నించు వారు. కంకణముకట్టుకొన్న వారుగూడ గలరు. తమరు మిక్కిలి దయతో ఆ నేక రోజులనుండి మా గ్రామపు అకృత్యములను గురించి వెల్లడిచే గూడున్నారు. అది నానాటికి హెచ్చగుచున్నచే నొక తిగుబడియ.

(1) ప్రస్తుతము ధర్మరక్షణ సభవారు ధైర్య సాహసములతో నిర్వహించవలసిన కార్యములు సత్రముల విషయమై విచారించి ఆశ్వాక్రమణములు చేయబడిన హక్కులను సంపాదించుట. (2) కొందఱి కారులయందుగల దుష్టయములను నొక కమిటీగా నేర్పడి దొరతనమువారికి నివేదించుట. (3) గ్రామములో జరుగు ఆక్రమపు చర్యలను వైఅధికారులకు వెంట వెంటనే వ్రాతపూర్వకముగా తెలియ పరచుచు దొరతనమువారి శ్వాసాయపరిపాలనమునకు తోడుపడుట. 4. ఈ కార్యములను చేయలేని యెడల ఈ సభను కర్మపరచుటమేను. లేదా. అధర్మ సంరక్షణ సభ అందగి యుండును. ఈ నాప్రచరమునకు వైస పేసావడిన ధర్మరక్షణ సభ మెంబర్లు జవాబు ఇత్తురని నమ్ముచున్నాను. నూతనపురవాసి.

V

ఒక డాక్టరుగారి నిర్ణయం.

అయ్యా,

ఈ మధ్యనొక పట్నంలో పడేడ్ల కుర్రవాడొకడు మిట్ట మధ్యాహ్న మొక చెట్టుమీదనుండి పడిపోయెను. చెట్టు ఎత్తుగా ట్టెనున్నప్పటికి కన్నతల్లిదండ్రుల యద్యయమున ఆ కుర్రవాని ప్రాణములు కెద్యయు నపాయము కలుగలేదు. కాని చేతికి బలమైనదెబ్బ యొకటి తగిలినది. మోచేయి కీలు తప్పి పోయినది. పాప మా కుర్రవాడు ఇంటికి బోయినచో తల్లిదండ్రు లేకుండునో యన్న భయమున మ్యూనిసిపల్ డాక్టరు గారి యిల్లు సమీపంగా నుండుట వేర తప్పిగా నచ్చటికే పరుగెత్తెను. అచ్చట డాక్టరు గారు లేరను సమాచారము తెలిసినది. చేరువనే యన్న ఆసుపత్రికి పరుగెత్తెను. అచ్చటను వారు లేరు. తిరిగి యింటికి పరుగెత్తెను. పాపము! ఆ కుర్రవాడెంత బాధ, భయము, ఆతురతలతో నుండెనో ఎవ్వరు చెప్పగలరు? డాక్టరుగారు ఇంటిలోనే యుండి బంట్లోకు లకు కుర్రవానిని గెంటితోయడని ఆజ్ఞయిచ్చిరి. బంట్లోకు లెంత భయ పెట్టుచున్నను ఆకుర్రవాడు అచ్చటినుండి కదలక "మొర్రో" యని ఏడ్చుచుండెను. శరీరమున అచ్చటచ్చట తగిలిన భిన్న భిన్న గాయములనుండి రక్తము ప్రవించు చుండెను. చుమ్ము వదలిపోవుటచే చేతియందలి బాధ చెప్పతరము గాకుండెను. తల్లిదండ్రులకు తెలిసినేమో యన్న భయము. భయమునకు తోడు బాధ. బాధకుతోడు నిరాదరణము ముప్పిరి గోనుటచే ఆపిన్నవాడు వైతన్య రహితుడై డాక్టరు గారి యింటి ముందు పడిపోయెను. ఆ డాక్టరు మహాశయుని హృదయ మెంత కఠినమైనదో కాని అదృష్ట కిటికీలగుండ ఆపనీవానిని తామయ నూరకుండెను. మధ్యాహ్నము మూడు గంటలై నది. పిల్లవాడు తిండికి రాలేదని తల్లి దండ్రులు తెదకును నీ నమాచారమును తెలిసికొని డాక్టరుగారి యింటికి పరుగురెత్తి మొర్రోయని మొర పెట్టుకొనిరి. అభయకు నాజుగు గంటలప్పుడు డాక్టరుగారు బ్రేకికొచ్చిరి. వారు కుర్రవానిని చూచుటకురాలేదు. ఆసుపత్రికి వెళ్లుటకు వచ్చిరి. ఆతనిని చూచి పిల్లవాని తల్లిదండ్రులు ఆతనికాల్గొని పడిరి. "పరే! ఆసుపత్రికి తీసుకరండి" అనుచు డాక్టరుగారు ఆసుపత్రికి వెళ్లి పోయిరి. తల్లిదండ్రు లాకుమారుని ఆసుపత్రికి తీసికొవెల్లిన వెనుక తామకుర్రవానిని ముట్ట నైనను ముట్టక కంపాండరుచే నేదో సాధనముచేయించి జిల్లా డాక్టరుగారివద్దకు తీసికొపాండని డాక్టరుగారు చెప్పి కుర్రవానిని పంపించి చేసిరి. ఆ పిల్లవాని సోదరు డొక యూరపియను దొరగారివద్ద బంట్లోకు. వెంటనే పొరుగునకి తీసికొనిపోవుటకై యుబంట్లోకు దొరగారి వద్దకు పరుగెత్తి నెలవెళ్ళోరెను. ఆ దొరగారు ఇంత యవసర మేలయని యావద్యవైతంతు నెరింగి కరుణాస్పరుడై ఈ డాక్టరుగారు సాధనము చేయవో చూచెన నుండుమని, వెంటనే డాక్టరుగారికి సుత్తరము వ్రాసెను. ఈసారి డాక్టరుగారికి మరుజడనము ప్రట్టింది. ఏపాప మెరుగని యాయమా యికులవై నిప్పులు త్రొక్కుచు "వీరలలో చెప్పినమాత్రాన నాకేమి భయమా?" అనుచు ఒక గంటకు పాధనచేసి వదలి యున్న కీలును కుడిటిలోవేసెను. అశ్మబాధియుడగు దొరగారికి నున్న యభిమానము, దయ, మనహౌందవ్యకుల ఆంధ్రుడును, ప్రజలకొకై పాటుడడలసిన మ్యూనిసిపల్ అధ్యోగియునగు డాక్టరుగారికేల తేక పోయెనో? ఇంక ను గూర్చి ప్రచైరు మా ను గారేమైన చెప్ప దీసికొనగలరా? తేరా? తీసికొనుట కవసరములేదా? అధికారములేదా? తెల్ల నామొడనున్న భయము మనస్సలరాతె యధికారులై యున్న ను వీరియెడనుండ 4. ఉన్నచో ఆకుర్రవానికొంద్ర వైరమాను వారి దగ్గర బంట్లోకుకదా? డాక్టరుగారికి దయలేకపోయిన భయమైన నుండవలదా?

ఒక అభిమాని.

"జాతక సర్వస్వము"

ఇది జనోపయోగముగు జ్యోతిషగ్రంథము. ప్రస్తుతమున క్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది. వెల రూ. 3-0-0. పోస్టేజిఫ్రీత్యేకము. వలయువారిదిగువవిలాసమునకు వ్రాసికొనగలుగు దిగవల్లి - వెంకటగోపాలరావు కవితేవ్వరపురం యెట్టేటుహుళూరు అక్కిను, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక ! సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్ర చరిత్రమునకు ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యానిపుతులైన యాంధ్ర మహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భయ సైన్య సేన ప్రాచీనతీతి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహావీరులు, శివరామిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జగ్గని, ప్రాచ్య, కుష్మా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రేలియా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 కర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలగు, కౌటూకృతియందు 300 పటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర సంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర		0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు		1	0	0
ఇతరులకు		2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము. లో ప్రఖ్యాతి మైన మందు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రమే. తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్లపోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది. నువానగలిగియుండును. చర్మముపైన రాచిన లోచలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు కలుగజేయు పోగలవు. దీని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు పంచభావచీటి మాచికొనిన మోసము గలగద. అమృతాంజనమునకు సాటివేరులేదు.

అమృతాంజనము బీకో, 109, ప్రెసిడెంట్, బొంబాయి లేక, 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

వనోపధి సారపరిల్లా

ఇది వనోపధిసారమునకు సుత్తురుగడ్డలను నుడియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, పుండ్లు, రక్తవీర్యములలో లీని అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికెంతులకు ఇచ్చివేసివేయవచ్చు. ఇతరులను కుద్దికబిది వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక పివానమునకు వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు పివానలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1.4-0. పిచ్చుకుమందు:— ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లిత్రాగు మునుగు, పాపిష్టి, చర్మముపైపులకు మందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుముదు 5-0-0. డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, P. O. 2, Bombay.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది వరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో తగినవలె లభిం కఫలవలె వర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారము 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా నుండుగ స్వీకరింపబడును. కలయవాడు:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ చింతాడిపేట, మద్రాసు అని వ్రాయు.

కూపాండ లేహ్యము

ఈ లేహ్యము వసమూలికా సారంబులతో శాస్త్రోక్తముగా చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు నేపించిన శుక్లవృష్ణము, అజీర్తి, తుయలు, మూల శక్తులు, శుక్ల వ్యాధులు, మేహతిమ్మెరలు మొదలైన అనేక అసాధ్య రోగములను పోగొట్టి బలము, శాంతి, వీర్యవృద్ధి గలవాడై యుండును. మరియు పత్తము లేదు. 40 రోజులకు రెండు డబ్బాలు చాలును. డబ్బా 1-కి రు 2-5-0 లు. లోగలక్షణము తెలిపినవారికి ఆయా రోగములకు తగిన ఔషధము సరసమైన వెలలకు పంపబడును. రోగినవారికి కేటాగు పంపబడును. మేనేజరు, సరస్వతి వైద్యశాల, మామిడిమారు, కృష్ణజిల్లా.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమౌక్తును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

మహారాజా సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుగ వలన దేహమందలి యేభాట మున యుండు రోమమును చెడుపులేక కుద్దము గాను చర్మము యొక్క స్వభావ మైన రంగును కాంతిని పో గొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి, వెల 8 చిల్లలుపెట్టి 18 1-0-0 ఏ. పి. బయ్య 48.

ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ, 5 బంధవీధి, మద్రాసు.

నిత్యవశ్యకములు.

మేలైన మద్యము. సువాసనశక్తి కెద్దబుడి 0-4 నల్లం శేరు 1-కి 0-12 డిటో డెజ్కెట్టు 2-0 వీశే (తులములు 120) 2-4 తాంబూలముకు సువాసన వ్యాపారులకు మాత్రం 3-0 పొగాకు టిప్ 1-కి 0-4 అరవీశే అందరికి 1-10 డిటో డెజ్కెట్టు 2-0 ఏ. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కాట్టలూగు ఉచితము. య. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తపాలవెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.